

ԵՊԲՀ Հնդհանուր Վիրաբուժության ամբիոն

Անեսթեզիա

2016

Anesthesia

- From Greek *anaesthesia* means "not sensation"
- Listed in Bailey's English Dictionary 1721.
- When the effect of **ether** was discovered "**anesthesia**" used as a name for the new phenomenon.

History of Anesthesia

- Ether synthesized in 1540 by Cordus
- Ether used as anesthetic in 1842 by Dr. Crawford W. Long
- Ether publicized as anesthetic in 1846 by Dr. William Morton
- Chloroform used as anesthetic in 1853 by Dr. John Snow

History of Anesthesia

- Endotracheal tube discovered in 1878
- Local anesthesia with cocaine in 1885
- Thiopental first used in 1934
- Curare first used in 1942 - opened the “Age of Anesthesia”

UÝ^{1/2}·³Û³óÛ³Ý Û»Ãá¹Ý»ñh ¹³e³İ³ñ·áõÛη

- ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý^{1/2}·³Û³óáõÛ, añç Å³Û³Ý³İ İçñ³éíáõÛ »Ý ÎÛÐ-ç íñ³ ³1/2¹áõ ÛççáóÝ»ñ^a ëĭë³Í áÕÝáõÕ»Õç Ñ»içÝ » ÕçÛáõñÝ»ñçó, ÛçÝã" ·ÉËáõÕ»Õç İ»Õ":
- Û/» ³Ý^{1/2}·³Û³óáõÛ, añç Å³Û³Ý³İ μάÉáñ ¹»Õ³ÛççáóÝ»ñÁ Ý»ñÛáõíáõÛ »Ý Ý/» ×³Ý³ã³ñÑái:
- î»Õ³ÛçÝ - Ñ³Õáñ¹ã³İ³Ý ³Ý^{1/2}·³Û³óáõÛ, añç Å³Û³Ý³İ ã³ß³ñÛ³Ý ¿ »Ý τÝÃ³ñİíáõÛ ó³í³ÛçÝ ^{1/2}·³óáÕáõÃÛ³Ý Ñ³Õáñ¹áõÛÁ^a ëĭë³Í ÁÝİ³ÉçãÝ»ñçó, ^{1/2}·³Û³İ³Ý ÝÛ³ñ¹»ñçó ÁÝ¹Ñáõã ÛçÝã" »ÝÃ³ñ³ËÝáç¹³ÛçÝ İ³ñ³Íù:

Υ^{1/2}·³Ū³óÙ³Ý Ù»Ãá¹Ý»ñη ¹³ë³İ³ñ·áõÙη

î»Õ³ŪÇÝ - Ñ³Õañ¹ã³İ³Ý ³Ý^{1/2}·³Ū³óáõΠ Çñ Ù»ç Ý»ñ³éáõÙ
¿^a

□ áÕÝáõÕ»Õ³ŪÇÝ ³Ý^{1/2}·³Ū³óáõÙ,

□ ¿åÇ¹áõñ³É ³Ý^{1/2}·³Ū³óáõÙ,

□ åáãáõİ³ŪÇÝ ³Ý^{1/2}·³Ū³óáõÙ,

□ ÝŪ³ñ¹³ŪÇÝ å³ß³ñáõÙÝ»ñ:

UÝ^{1/2}·³Û³óÛ³Ý Û»Ãá¹Ý»ñh ¹³e³í³ñ·áõÛη

h ï³ñμ»ñáõÃÛáõÝ Ñ³Õáñ¹ã³í³ÝÇ^a ï»Õ³ÛÇÝ
(ÇÝýÇÉiñ³óÇáÝ) ³Ý^{1/2}·³Û³óÛ³Ý Å³Û³Ý³í³ ³Ý»ëÃ»
ïÇíÇ ÉáõíaõÛÃÁ Ý»ñíí»Éáí^a á³β³ñÛ³Ý ¿ »
ÝÃ³ñíáõÛ ÝωË³í»ëíaÕ ÛÇÇ³ÛíáõÃÛ³Ý
í³ñ³íùáõÛ ï»Õ³í³Ûí³í ÁÝí³ÉÇãÝ»ñÝ áõ
í³Ûñ³Û³ë³ÛÇÝ ÝÛ³ñ¹³Ã»É»ñÇ »^{1/2}ñ³ÛÇÝ
Ñ³í³í³Ý»ñÁ:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÛ

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÛÁ ÎÜÐ-Ç ¹³ñÓ»ÉÇ ³ñ·»
É³İíÍ íÇ×³İ ħ, áñÝ áõÕ»İóíáõÛ ħ.

- ·Çİ³İóáõÃÛ³Ý ³ñÑ»ëİ³İ³Ý İáñëíáí İ³Û ³Ýç³İÛ³Ûμ
(Ý³ñİá½),
- ó³íÇ ½·³óáÕáõÃÛ³Ý μ³ó³İ³ÛáõÃÛ³Ûμ (³Û³É·»
½Ç³),
- Ûİ³Ý³ÛÇÝ ÃáõÉáõÃÛ³Ûμ (ÛÇáé»É³ùë³óÇ³)
- é»ýÉ»ùëÝ»ñÇ Û³ëÝ³İÇ ÁÝİ×Û³Ûμ:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óÛ³Ý
μ³Õ³¹ñÇãÝ»ñÁ

1. ♠Çï³İóáõÃÛ³Ý ³Ýç³ïáõÛ
2. ΞÝ³É·»½Ç³
3. ΨÇάέ»É³ùë³óÇ³
4. ςÝã³éάõÃÛ³Ý ί»ñ³ÑëĭάõÛ
5. Ϻ»Ûά¹ÇÝ³ÛÇï³ÛÇ ί»ñ³ÑëĭάõÛ
6. Ψ»ï³μαÉÇ½ÛÇ ί»ñ³ÑëĭάõÛ

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÙ

- ³á³ÑáíáõÙ Ë ÑÇ¹Ý¹Ç Ñá·»Ñáõ½³Ï³Ý Ñ³Ý·ëíáõÃÛáõÝÁ, Ýñ³Ý §³½³Ï»
Éáç|| è»÷³Ï³Ý íÇñ³Ñ³íáõÃÛ³ÝÁ Ý»ñí³·íÝí»Éáõ ÷³ëíÇó, Ï³ÝËñÙ Ë ó³íÇ
Ñ»í Ï³áí³ Ñáõ½³Ï³Ý é»³ÏóÇ³Ý»ñÁ,
- í»ñ³óÝñÙ Ë · Ýí³½»óÝñÙ íÇñ³Ñ³í³Ï³Ý ¹³βíÇó Í³·áÕ ÝáóÇó»áíÇí
ÑáëùÇ ÇÝí»ÝëÇíáõÃÛáõÝÁ¹ ñ³ Ñ³Õáñ¹Ù³Ý μáÉáñ ùÕ³Ï³Ý»ñáõÙ
(í³Ûñ³Ù³ë³ÛÇÝ ÁÝÏ³ÉÇãÝ»ñÇó ÙÇÝã· áõÕ»Õ³ÛÇÝ Ï³éáõÛóÝ»ñÁ)ª
Ñ³ëóÝ»Éáí ³ÛÝ ³Ýí³Ý· (áã ëÃñ»ë³ÛÇÝ) Ù³Ï³ñ¹³íÇ,
- Ï³ÝË³ñ·»ÉñÙ Ë ùñ·³Ý – Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñ·»
ñÉ³ñáõÙÝ áõ ³Ýó³ÝÏ³ÉÇ ³Ë³μ³Ý³Ï³Ý é»ýÉ»ùëÝ»ñÇ ½³ñ·³óáõÙÁ,
- Ï³Ýë³Ï³Ý Ï³ñ·áñ ùñ·³ÝÝ»ñÇ·áñíáõÝ»áõÃÛωÝ á³Ñá³ÝñÙ ù³ÝÑñ³Á»
βíáõÃÛ³Ý ¹»áùáõÙ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ áõ βíí»Éáõ ãñωπϖηηηπñÙ,
- íÇñ³μáõÛÁÇ ³βË³Ï³Ýù³ÛÇÝ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ μ³ñ»Ýá³ëí
á³ÛÙ³ÝÝ»ñ ëí»Õí»Éáõ ÑÝ³ñ³íáññπñÙ:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÛÝ ψηλτρη

1. ²Ý½·³Û³óÛ³Ý Ý»ñ³íaõÛ

- ❖ ¹»Ýçĩñá·»Ý³óç³ (ĩ³Û áñ»ûèç·»Ý³óç³)^a Ñáù»ñç ÛÝ³óáñ¹³ÛçÝ ³½áĩç ã»½áù³óáõÛ " ³ñÛ³Ý Ñ³·»óáõÛ ÑÑí³ÍÝái,
- ❖ ·çĩ³íóáõÑÛ³Ý ³Ýç³íaõÛ (ÑçÛÝ³ĩ³ÝáõÛ Ý/» ³Ý»ëÑ»ĩçĩÝ»ñái),
- ❖ ó³ĩ½ñíaõÛ û÷çáç¹Ý»ñái,
- ❖ Ûçáé»É³ùè³óç³ Ûĩ³Ý³ÛçÝ é»É³ùè³ÝĩÝ»ñái:

2. ÞÝãáõÕçÝ»ñç ³Ýó³Ý»ÉçáõÑÛ³Ý ³ã³ÑáíaõÛ

- ❖ ÞÝã³÷áõç çÝíaõµ³óç³ " Û»É³Ýçĩ³ĩ³Ý ÞÝã³éáõÑÛáõÝ:

3. ²Ý½·³Û³óÛ³Ý ÁÝÑ³óùç á³Ñã³ÝáõÛ

- ❖ ³ñÑ»ëĩ³ĩ³Ý ÞÝã³éáõÑÛáõÝ,
- ❖ ·çĩ³íóáõÑÛ³Ý ³Ýç³íaõÛ (ÑçÛÝ³ĩ³ÝáõÛ çÝÑ³ÉÛ³óçáÝ ³Ý»ëÑ»ĩçĩÝ»ñái),
- ❖ ó³ĩ½ñíaõÛ û÷çáç¹Ý»ñái,
- ❖ Ûçáé»É³ùè³óç³ Ûĩ³Ý³ÛçÝ é»É³ùè³ÝĩÝ»ñái,
- ❖ Ñ»Ùá¹çÝ³Ûçĩ³Ûç, ÞÝã³éáõÑÛ³Ý " Û»ĩ³µáÉç½Ûç í»ñ³ÑëíaõÛ:

4. áõñë µ»ñáõÛ ³Ý½·³Û³óáõÛçó " çùëíaõµ³óç³:

ÀÜ, Đ²Üàõð ²Ü¼¶²Ú²òØ²Ü °Ô²ØÆæàòÜ°ðÀ

□ ÆÜĐ²ÈÚ²òÆàÜ ²Ü°êÂ°íÆÍÜ°ð

/³½áíÇ »ÝÃûèÇ¹, Ñ³Éáí³Ý, Ç½áyÉÛáõñ³Ý, ¿ÝýÉÛáõñ³Ý, ë¨áyÉÛáõñ³Ý,
¹»ëýÉÛáõñ³Ý¨ üë»ÝáÝ/

□ Ü/° ²Ü°êÂ°íÆÍÜ°ð

/ÃÇáá»Ýí³É, Ì»í³ÜÇÝ, áñáááyáÉ, ¿ÃáÜÇ¹³í, µ»Ý¹á¹Ç³½»áÇÝÝ»ñª ¹Ç³½»
á³Ü, ÜÇ¹³½áÉ³Ü, Ý»ÛñáÉ»áíÇÏÝ»ñ¹ñáá»ñÇ¹áÉ/

□ úöÆàÆ, Ü°ð

/ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óÜ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÜ ÌÇñ³éíáõÜ »Ý ó³í³½ñíáõÜ
³á³Ñáí»Éáõ Ýá³íáí/

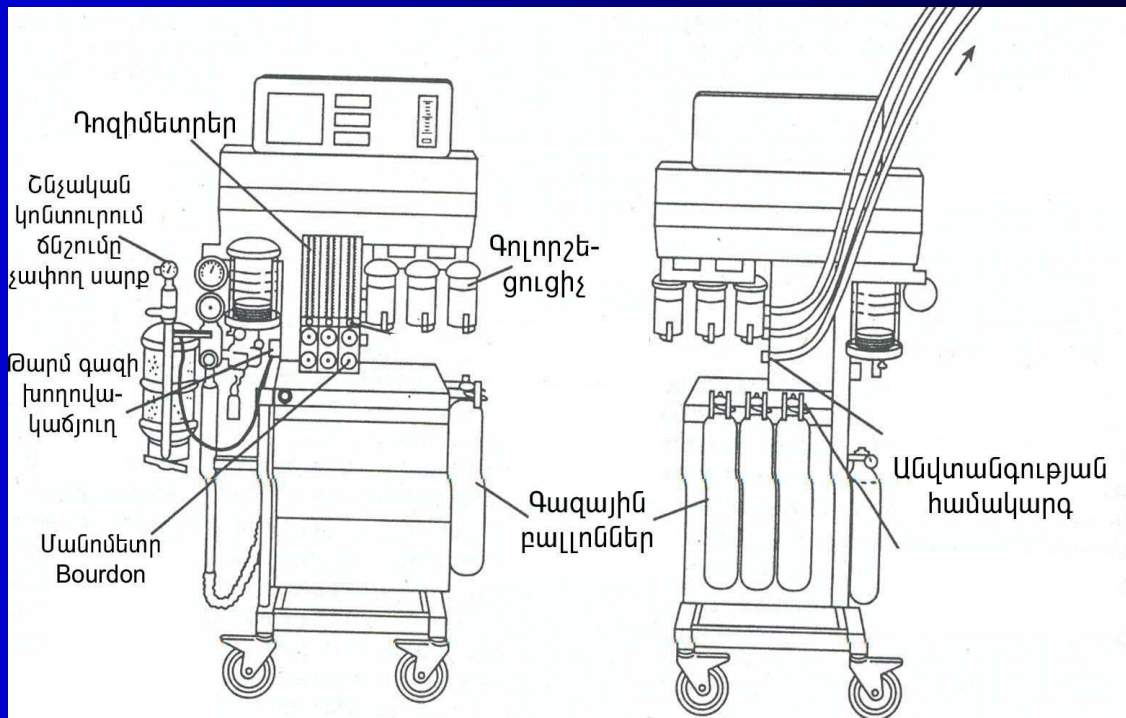
□ ØÆàè°È²øê²ÜíÜ°ð

/³½¹»Éáí ³ó»íÇÉËáÉÇÝÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý íñ³, Ûáõñ³Ñ³íáõí Ì»ñááí
Ë³ËíáõÜ »Ý ÝÛñ¹³Ûí³Ý³ÛÇÝ Ñ³Õáñ¹³í³ÝáõÃÛáõÝÁ/

Անվտանգության համակարգ

Ֆաբրիկայի տեսակետից:

- ▶ Վերականգնողական շնչառության սարքի օգտագործման համակարգի անվտանգության համակարգ:
- ▶ Վերականգնողական շնչառության սարքի օգտագործման համակարգի անվտանգության համակարգի անվտանգության համակարգ:
- ▶ Վերականգնողական շնչառության սարքի օգտագործման համակարգի անվտանգության համակարգի անվտանգության համակարգ:

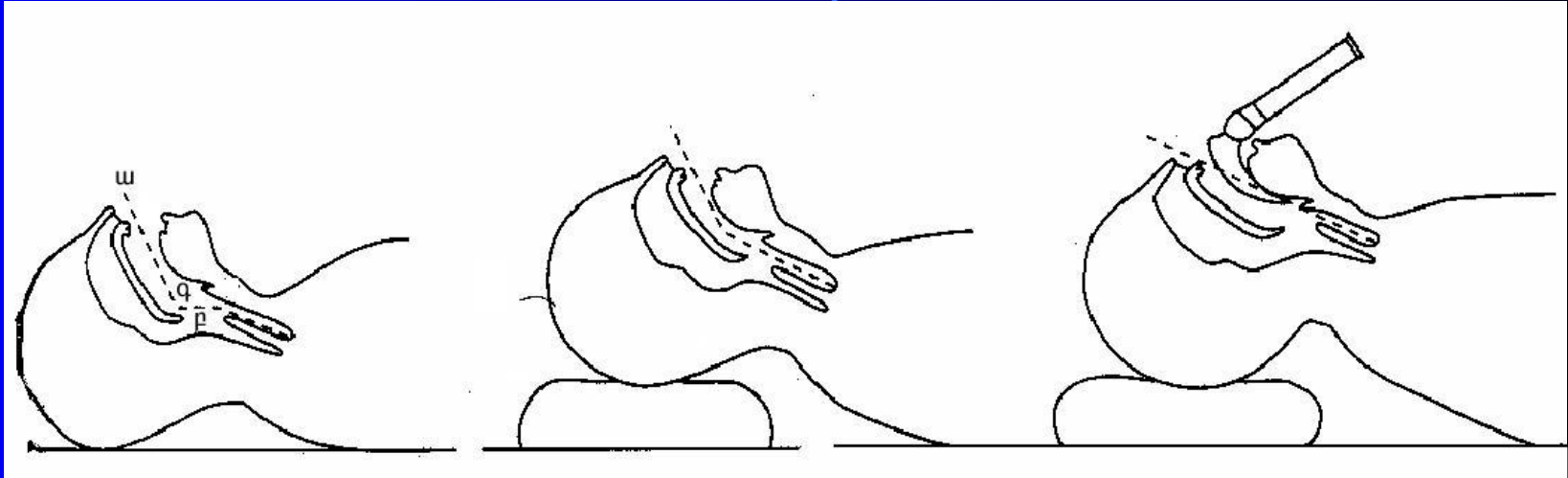
È³ñÇÝ·áëläå (läläñ¹³¹Çĩ³İ)

È³ñÇÝ·áëläåÁ µ³Õİ³ó³İ ħ
µéÝ³İÇó " ß»ÕµÇó: ´éÝ³İÇ Ù»ç
ĩ»Õ³¹ñíaõÙ »Ý ÉáõÛëÇ
Ù³ñĩläóÝ»ñÁ, Çëİ É³ÙåÁ ß»ÕµÇ
ĩñ³ ħ: Þ»Õµ»ñÁ ÉÇÝáõÙ »Ý
ĩ³ñµ»ñ ã³÷»ñÇ (1 - 5), Ó»»ñÇ
(áõÕÇÕª Miller-Ç, " Æ»ùª Mac
Intosh), Ù³ÝáõİÝ»ñÇ " ã³÷³Ñ³ëÝ»
ñÇ:

È³ñÇÝ·áëläåÁ µ³ó³İ ¹ÇñùáõÙ
Ñ³Ù³å³ĩ³ëË³ÝáõÙ ħ µ»ñ³ÝÇ
İ³éáõó³İùÇÝ " İ³½ÙáõÙ ħ 90°-Ç
³ÝİÛáõÝ, áñÁ ÆáõÛÉ ħ ĩ³ÉÇë
ÉÇ³ñÁ»ù Éáõë³íañ»Éáõ µ»ñ³ÝÇ
ËééääÁ:

Ρ»ñ³ÝÇ, ÁÙà³ÝÇ ì ĩáĺáñ¹Ç ³é³ÝóùÝ»ñÝ
 ÇÝĩÇÝíaõμ³óÇ³ÛÇ Å³Û³Ý³ĩ

μ»ñ³ÝÇ ³é³ÝóùÁ

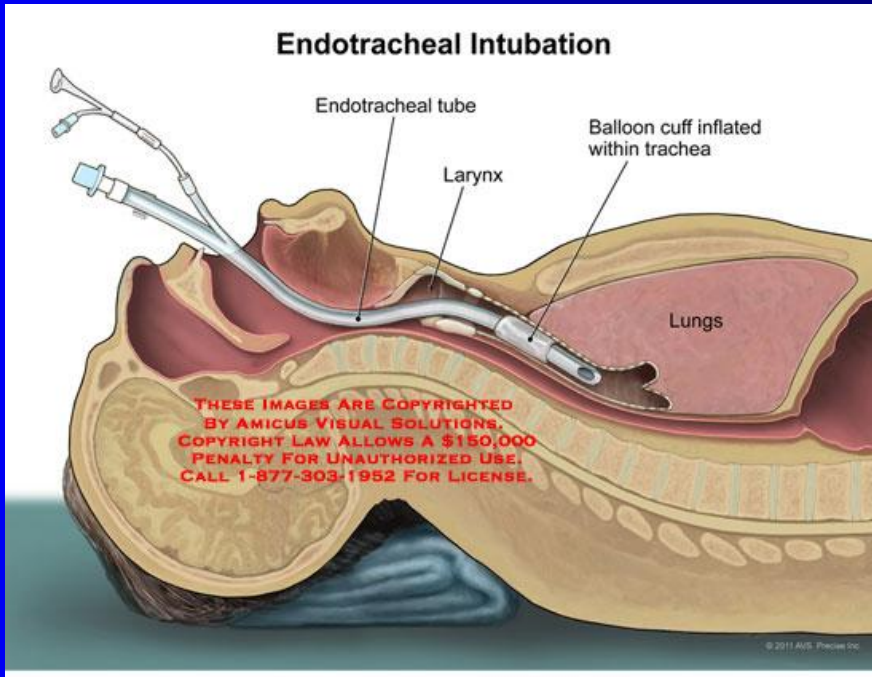
ÁÙà³ÝÇ ³é³ÝóùÁ

Ĩáĺáñ¹Ç ³é³ÝóùÁ

ÆÝíaõμ³óÇ³ÛÇ Å³Û³Ý³ĩ ĩñłáñ ħ ·ÉĚÇ ¹ÇñùÁ: ²Û»Ý³ĩÇñ³é»ÉÇÝ
 Ñ³Û³ñíaõÛ ħ æ»ùěáÝÇ ¹ÇñùÁ, »ñμ ·ÉáõĚÁ áõě»ñÇó 8-10 eÛ μ³ñÓñ ì
 Ñ»ĩ³Éĩ³ĩ ĩÇđ³íaõÛ ħ: Ρ»ñ³ÝÇ, ÁÙà³ÝÇ ì ĩáĺáñ¹Ç ³é³ÝóùÝ»ñÁ á»iù ħ
 Ñ³ÛÁÝĩÝ»Ý:

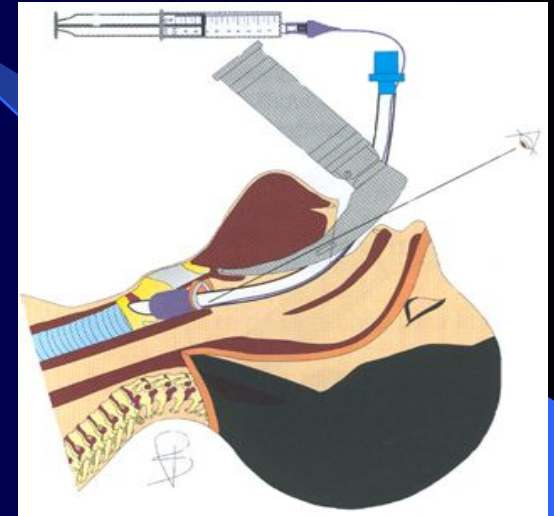
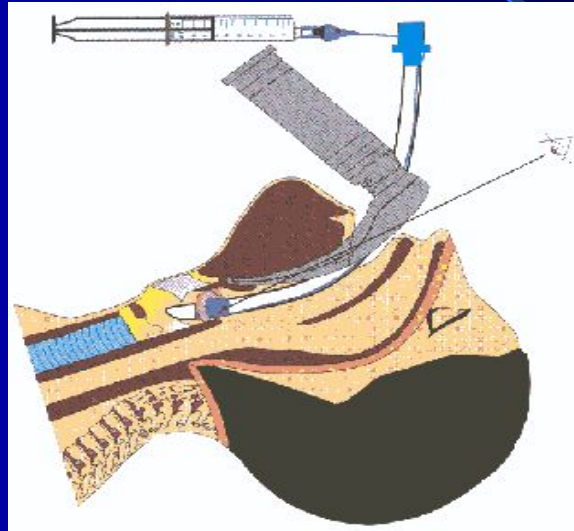
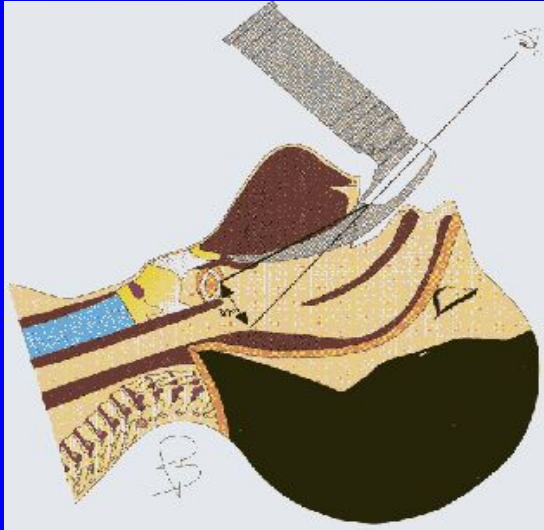
Ενδοτραχειακή ψηφή

Αντικείμενο που χρησιμοποιείται για την ενδοτραχειακή ψηφή. Η διαδικασία αυτή γίνεται με τη βοήθεια ενός ενδοτραχειακού σωλήνα (ETT) που εισάγεται στην τραχεία. Ο σωλήνας αυτός έχει ένα μπαλόνι που διογκώνεται με αέρα, ώστε να κλείσει την τραχεία και να αποφευχθεί η εισπνοή. Ο σωλήνας αυτός χρησιμοποιείται για την εισπνοή και την εκπνοή του ασθενούς.

Η ενδοτραχειακή ψηφή είναι μια διαδικασία που γίνεται με τη βοήθεια ενός ενδοτραχειακού σωλήνα (ETT) που εισάγεται στην τραχεία. Ο σωλήνας αυτός έχει ένα μπαλόνι που διογκώνεται με αέρα, ώστε να κλείσει την τραχεία και να αποφευχθεί η εισπνοή. Ο σωλήνας αυτός χρησιμοποιείται για την εισπνοή και την εκπνοή του ασθενούς.

Εξήχθη· αείλααΑ ά³ΝίαδÙ ¿ Ó³Ë Ó»εùάδÙ, ³çáí μ³οίαδÙ ¿ μ»ñ³ΥÁ: Þ»Õμαί Ε»
 ½άδÝ áδÕÕίαδÙ ¿ ¹»αÇ Ó³Ë, " Ε³ñÇÝ·άείλααΑ, ε³Ñ»όÝ»Éαί Ε»½ίÇ ίñ³Ûαί,
 ½·άδβάν»Ý ³έ³ç ¿ ι³ñίαδÙ ÙÇÝα" Ε»½ίÇ ÑÇÙùÁ: Þ»Õμç Ι³Ûñáí Ù³ΐΐάΐñ¹Á
 ÑÇÙùÇό ί»ñ ¿ μ³ñÓñ³οίαδÙ. »ñ"άδÙ ¿ Ó³ÛÝ³x»ÕùÁ:

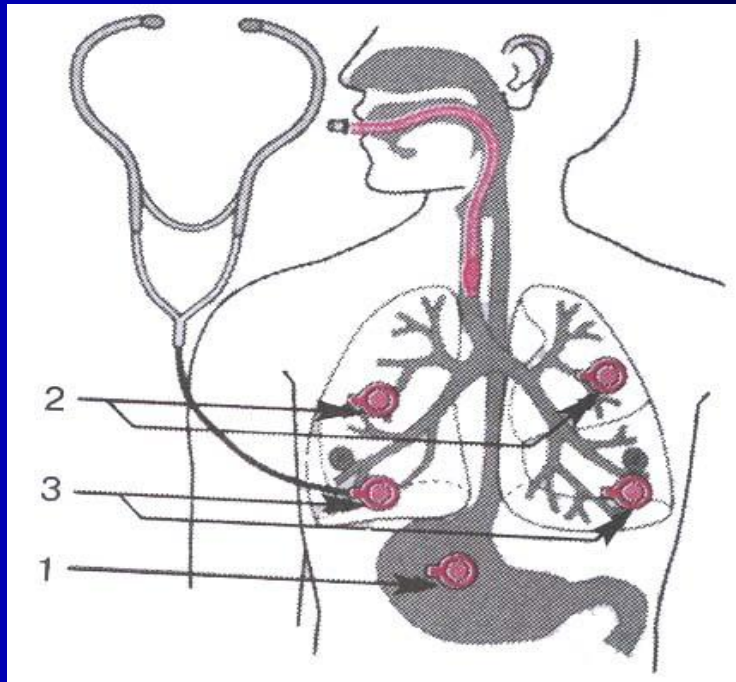

Ò³ÛÝ³δ»Õùç ι»ε³Ý»ÉÇάδÃÛάδÝÁ Ι³ñ»ÉÇ ¿ Ε³ί³όÝ»É άñάβ ι»ËÝÇι³ί³Ý ÝñμαδÃÛάδÝÝ»ñáí

- Ù³ι³ÝÇ³Óμ ³δ³έç ε»ÕùάδÙÁ Ι³Û ΐάÕÛÝ³ÛÇÝ ι»Õ³β³ñΑΑª ε»ÉÇιÇ ·άñΐάÕάδÃÛάδÝÁ,
- ·ÉËÇ ¹çñùç μ³ñÓñ³οίαδÙÁ μ³ñÓÇΐáí,
- Miller-Ç »ñΐ³ñ β»Õμç ù·ι³·άñΐάδÙÁ, άñÁ ÑάδÛÉ ¿ ι³ÉÇε <<ί»ñόÝ»Éάδ>> Ù³ΐΐάΐñ¹Á:

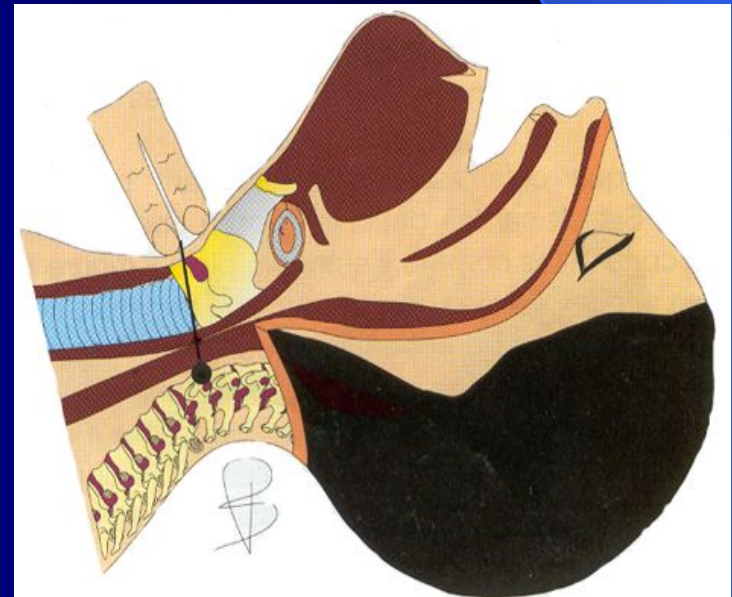
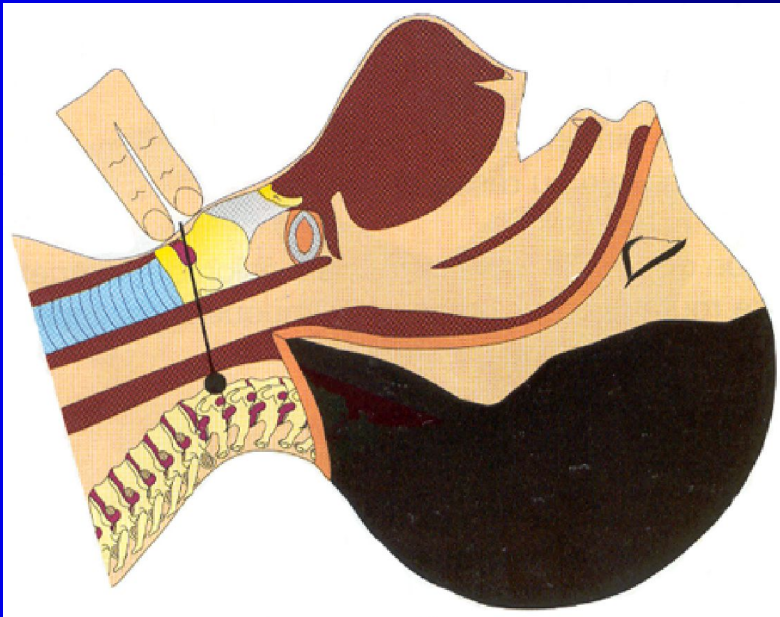
öáŒÇ ¹ÇñùÁ ëíáð·íáðŪ ĸ Äáù»ñÇ ³áðëíáðÉí³óÇ³Ūáí.

- êí½μάðŪ Éë»É ĸâÇ·³ëíñ³É ßñç³ÝÁ. »Ä» ÷ã»Éáðó ÉëíáðŪ ĸ ·é·éáó, Ýß³Ý³íáðŪ ĸ ÈáŒáí³íÁ í»ñ³íñ³÷áŒáðŪ ĸ:
- ì»ñáñÇßŪ³É Ýß³ÝÇ µ³ó³í³ŪáðÄŪ³Ý ¹»áùáðŪ »ñííáŒŪ³ÝÇ ÉëŪ³Ý »ÝÄ³ñí»É íñíú³í³Ý¹³íÁ, áñí»Œ ßÝã³é³í³Ý ³ŒŪáðíÝ»ñÁ á»íü ĸ Éëí»Ý Ñ³í³ë³ñ³ã³÷:
- ê»É»ííçí ÇÝíáðµ³óÇ³ŪÇ ¹»áùáðŪ ßÝã³é³í³Ý ³ŒŪáðíÝ»ñÁ Ó³È íáŒŪÇó ÉÇÝáðŪ »Ý ÄáðÉ³óí: ²Ūë ¹»áùáðŪ ÈáŒáí³íÇ ¹ÇñùÝ ³Ýññ³Á»ßí ĸ áðŒŒ»É É³ñÇÝ·áëíáðÇ ÑëíáŒáðÄŪ³Ý í³í¹ ¹ñ³ ½·áðŪß ³ñí³µ»ñŪ³Ūµ:

ê»ÉÇİÇ ·áñláŌáõÃÛáõÝÁ -1961 ρ.

²ÛÝ İÇñ³είάõÙ ζ Ó³ÛÝ³×»ŌùÇ İ»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ É³í³óÝ»Éáõ,
ηλξωτη uulu ëĩ³ÙáùèÇ á³ñáõÝ³İáõÃÛ³Ý Ñ»iÑáèùÇó Ēáõë³÷»Éáõ
Ñ³Û³ñ: ê»ÉÇİÇ ·áñláŌáõÃÛáõÝÁ İ³ĩñ»ÉÇë ×ÝβáõÙ ζ ·áñí³¹ñιάõÙ
Û³ĩ³ÝÇ³Ó" ³×³éÇ íñ³ (Ýİ³ñ 1), áñÇ βÝáñÑÇί İ»ñ³İñ³÷áŌÇ μ³όί³íùÁ è»
ŌùιάõÙ ζ βÝã³÷áŌÇ Ñ»iÇÝ " áŌÝ³β³ñÇ ³éç³ÛÇÝ á³i»ñÇ ÛÇç"
(Ýİ³ñ 2) " İ³ÝËιάõÙ ζ μ»ñ³Ý - ÁÛá³ÝÇ á³ñáõÝ³İáõÃÛ³Ý ³ÝόάõÙÁ ¹»
áÇ βÝã³÷áŌ:

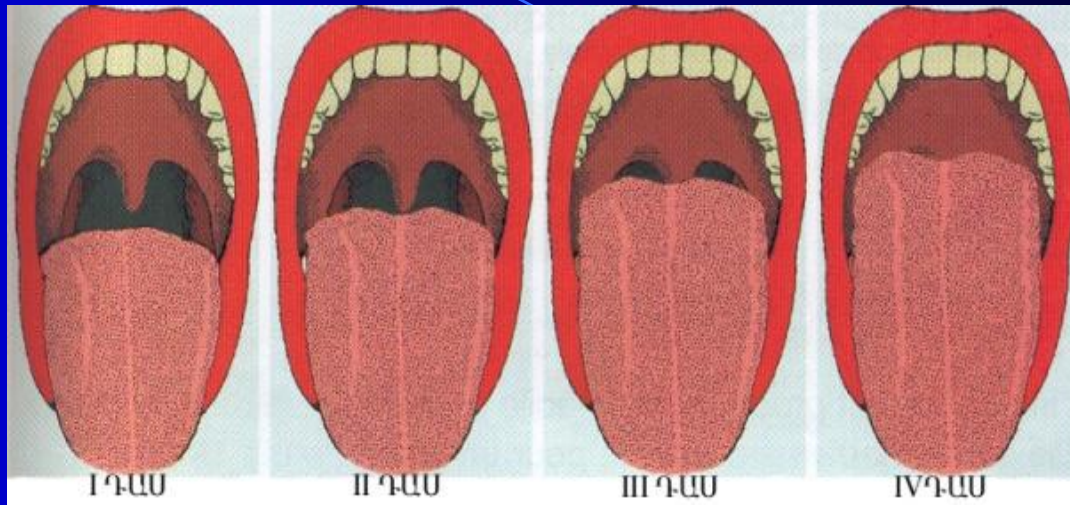
Αί³ñ ÇÝíáõμ³όÇ³

ÆÝíáõμ³όÇ³ÛÇ ¹Áí³ñáõÃÛáõÝÁ ĩ³áí³ ħ μ»ñ³ÝÇ,
ÁÛå³ÝÇ, ĩáíáñ¹Ç ³é³ÝóùÝ»ñÁ ÛÇ ·íáí ÛÇ³íáñ»Éáõ ¨
áõÕÕ³ĬÇ É³ñÇÝ·áëíáåÇ³jáí Ó³ÛÝ³×»ÕùÁ ĩ»ëÝ»Éáõ
¹Áí³ñáõÃÛ³Ý Ñ»ï: ÆÝíáõμ³όÇ³Ý Ñ³Û³ñíáõÛ ħ ¹Áí³ñ, »Ã».

□ É³ñÇÝ·áëíáåÇ³ÛÇ ÷áñÓÁ ĩ»É ħ ³í»ÉÇ ù³Ý 10 ñáå»
¨/Ĭ³Û

□ æ»ùëáÝÇ ¹ÇñùáõÛ ĩ³ĩ³ñí»É ħ É³ñÇÝ·áëíáåÇ³ÛÇ ³í»ÉÇ
ù³Ý 2 ÷áñÓª ê»ÉÇĭáí ĩ³Û ³é³Ýó ¹ñ³:

Íáíáñ¹Ç ï»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÝª Áëï Ø³É³Ýå³ïÇÇ

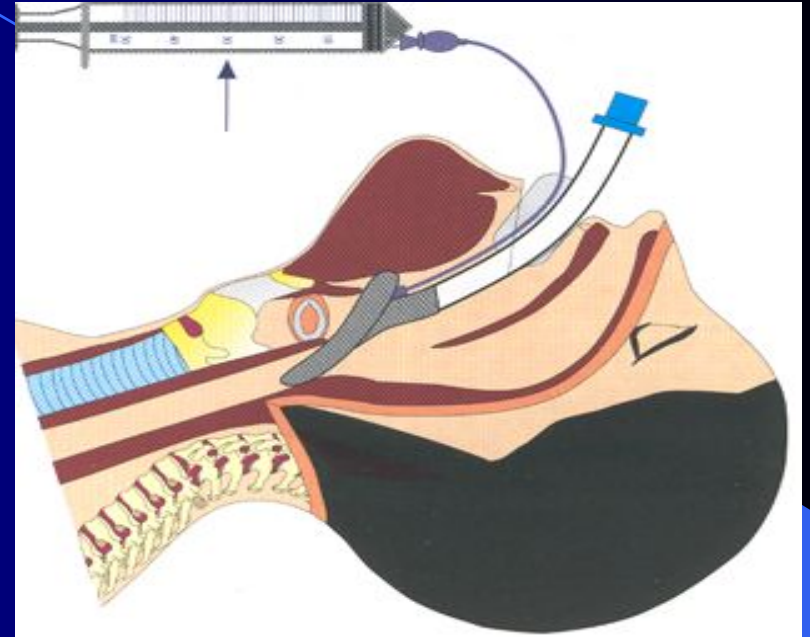
I ¹³ë. ï»ë³Ý»ÉÇ »Ý É»½í³ĬÁ, ʰ³ʰáõĭ ùÇÙùÁ, ùÇÙùÇ ĩ³Ù³ñÝ»
:ñÁ

II ¹³ë. É»½í³ïÇ í³ÛñÁ Ã³ùÝí³í ĸ É»½íÇ ÑÇÙùÇ Ñ»ïłáõÛ:

III ¹³ë. »ñłáõÛ ĸ ÙÇ³ÛÝ ʰ³ʰáõĭ ùÇÙùÁ:

IV ¹³ë. »ñłáõÛ ĸ ÙÇ³ÛÝ ĩ³ñĭñ ùÇÙùÁ:

Îàîàð, ²ÚÆÛ, ÆØ²Î

:ç ðÝã³µáÕÇ ÇÝíáðµ³óÇ³ÛÇ ³ÛÉÁÝµñ³Ýù³ÛÇÝ Û»Ãá¹
:L³ñÇÝ·áëíáá ãÇ á³Ñ³ÝçáðÛ

¼»ñçÝ³Û³ëÁ ÉÇÝáðÛ ç áñíáñÇ µ³óí³íùÇ íñ³, íáÕÛÝ³ÛÇÝ
µ³ñÓÇÏÝ»ñÁ Ñ»ÝíáðÛ »Ý í³ÝÓ³Óµ íáó»ñÇÝ, í»ñÇÝ Û³ëÁ ï»
Õ³í³ÛíáðÛ ç É»½íÇ ÑÇÛùÇ í³í

2δ, àõÂÚàõÛÛ°δÀ

È³ñÇÝ·áëíáåÇ³ÛÇ ÁÝÃ³óùáõÛ

È³ñÇÝ·áëíáåÇ³ÛÇ ÁÝÃ³óùáõÛ Ì³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É Ì³ñµ»

ñ ì»ë³ÍÇ íÝ³ëí³íùÝ»ñª Ì³áí³í ³Ý³íáÛÇ³Ì³Ý Ì³éáõóí³íùÇ,

Ý³Ëñáù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ³Ë³µ³ÝáõÃÛ³Ý,

³Ý½·³Û³óÛ³Ý áñ³ÍÇ " Ì³ñáÕÇ ÷áñÓ³éáõÃÛ³Ý Ñ»ìª

- ✓ ÷³÷áõí ÑÛáõëí³íùÝ»ñÇ (ΒáõñÃ»ñ, É»½áõ, Ì»ñ³íñ³÷áõ, Ìáíáñ¹, ΒÝã³÷áõ) íÝ³ëáõÛª Ñ»Û³íáÛ³, á³ñ³ÉÇã, íÝ³ëí³íù Ì³Û

ÝÛ³ñ¹³ÛÇÝ Ë³Ý·³ñáõÛÝ»ñ,

- ✓ ³³ÛÝ»ñÇ ÌáíñáõÛ Ì³Û ì»Õ³Β³ñÅ:
- ✓ ²Ýµ³íñ³ñ ³Ý½·³Û³óÛ³Ý Ñ»ì Ì³áí³íª Ì³ñáÕ ¿ ¹Çíí»É Ñ³½, È³ñÇÝ·áëá³½Û, µñáÝËáëá³½Û " ÷ëËáõÛ:
- ✓ È³ñÇÝ·áëíáåÇ³Ý Ì³ñáÕ ¿ ³é³ç³óÝ»É Ý³" ½³ñí»ñ³Ì³ÛÇÝ ÑÇã»ñí»Ý½Ç³, Ñ³×³Ë³ëñíáõÃÛáõÝ («ñ»Ë³Ý»ñÇ Βñç³ÝáõÛª ÑÇãùèçÌ Ì³·Û³Ý Ñ³½í³ëñíáõÃáõÝ):

²ð_àõÁÚàõÜÜ°ðÀ

ÆÝíáõμ³óÇ³ÛÇ ÁÝÃ³óùáõÙ

- ❖ $\text{ÆÝíáõ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Û}\text{Ç} \div \text{á}\text{Õ}\text{Á} \text{È}\text{á}\text{ñ}\text{Á} \text{í}\text{»}\text{Õ}^{31}\text{ñ}\text{»}\text{É}\text{Ç}\text{ë} (\text{ë}\text{»}\text{É}\text{»}\text{Ì}\text{í}\text{Ç}\text{í} \text{Ç}\text{Ý}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3) \text{Ñ}^3\text{í}^3\text{é}^3\text{í} \text{í}\text{á}\text{Õ}\text{Ü}\text{Ç} \text{Ã}\text{á}\text{ù}\text{Á} \text{ã}\text{Ç} \text{Ù}^3\text{ë}\text{Ý}^3\text{í}\text{ó}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{ß}\text{Ý}\text{ã}^3\text{é}\text{á}\text{õ}\text{Ã}\text{Û}^3\text{Ý}\text{Á}, \text{á}\text{ñ}\text{Ç} \text{³}\text{ñ}^1\text{Û}\text{á}\text{õ}\text{Ý}\text{ù}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{í}^3\text{ñ}\text{á}\text{Õ} \text{¿} \frac{1}{2}\text{³}\text{ñ}\cdot\text{³}\text{Ý}^3\text{É} \text{Ñ}\text{Ç}\text{á}\text{ù}\text{è}\text{Ç}^3:$
- ❖ $\text{ê}\text{Ë}^3\text{É}\text{Ü}^3\text{Û}\mu \text{í}\text{»}\text{ñ}^3\text{í}\text{ñ}^3\div\text{á}\text{Õ}\text{Ý} \text{Ç}\text{Ý}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ý}\text{»}\text{É}\text{Ç}\text{ë} \text{Ñ}\text{Ý}^3\text{ñ}^3\text{í}\text{á}\text{ñ} \text{ã}\text{¿} \text{í}^3\text{í}^3\text{ñ}\text{»}\text{É} \text{Ã}\text{á}\text{ù}\text{»}\text{ñ}\text{Ç} \text{³}\text{ñ}\text{Ñ}\text{»} \text{ë}\text{í}^3\text{í}^3\text{Ý} \text{ß}\text{Ý}\text{ã}^3\text{é}\text{á}\text{õ}\text{Ã}\text{Û}\text{á}\text{õ}\text{Ý}:$
- ❖ $\text{ÆÝí}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Û}\text{Ç} \div \text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{Ñ}\text{»}\text{í} \text{í}^3\text{á}\text{í}^3 \text{Ë}\text{Ý}^1\text{Ç}\text{ñ}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}\text{Á} (\div\text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{í}^3\text{É}\text{á}\text{õ}\text{Ù}, \text{ë}\text{»}\text{Õ}\text{Ü}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{³}\text{í}^3\text{Û}\text{Ý}\text{»} \text{ñ}\text{Ç} \text{Ü}\text{Ç}\text{ç}^3, \text{È}\text{ó}^3\text{Ý}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{ë}\text{»}\text{í}\text{ñ}\text{»}\text{í}\text{á}\text{í}, \text{Ã}\text{ñ}\text{á}\text{Ü}\mu\text{á}\text{í} \text{í}^3\text{Ü} \cdot\text{»}\text{É}\text{á}\text{í}, \text{í}^3\text{í} \text{Ü}^3\text{Ý}\text{Á}\text{»}\text{í}, \div\text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{»}\frac{1}{2}\text{ñ}\text{Ç} \text{Ñ}\text{á}\text{á}\text{õ}\text{Ü}\text{Á} \text{ß}\text{Ý}\text{ã}^3\div\text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{á}^3\text{í}\text{Ç}\text{Ý}) \text{³}\text{é}^3\text{ç}^3\text{ó}\text{Ý}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{»}\text{Ý} \text{Ñ}\text{Ç}\text{á}\text{á}\text{í}\text{»}\text{Ý}\text{í}\text{Ç}\text{É}\text{Û}^3\text{ó}\text{Ç}^3:$
- ❖ $\text{ø}\text{Ç}\text{Ã}-\text{ß}\text{Ý}\text{ã}^3\div\text{á}\text{Õ}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{Ç}\text{Ý}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Û}\text{Ç} \text{Á}^3\text{Ü}^3\text{Ý}^3\text{í} \div\text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{Ñ}\text{á}\text{á}\text{õ}\text{Ü}\text{Á} \text{í}\text{á}\text{í}\text{á}\text{ñ}^1\text{Ç} \text{³}\text{é}^3\text{ç}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{í}\text{ó}^3\text{Ý}\text{Ç}\text{Ý} \text{í}^3\text{Ü} \text{í}\text{á}\text{õ}\text{Û}\text{ñ} \text{Ç}\text{Ý}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Û}\text{Ç} \text{¹}\text{»}\text{á}\text{ù}\text{á}\text{õ}\text{Ù} \text{É}\text{»}\frac{1}{2}\text{á}\text{õ}- \text{Ü}^3\text{í}\text{á}\text{í}\text{á}\text{ñ}^1\text{³}\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \div\text{á}\text{ë}\text{Ç}\text{í}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}\text{Ç}\text{Ý} \text{í}^3\text{ñ}\text{á}\text{Õ} \text{¿} \text{³}\text{é}^3\text{ç}^3\text{ó}\text{Ý}\text{»}\text{É} \text{³}\text{Ý}\text{á}\text{Ã}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{Ë}^3\text{Ý}\cdot\text{³}\text{ñ}\text{á}\text{õ}\text{Ü}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}, \text{ù}\text{Ã}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{³}\text{ñ}\text{Û}\text{á}\text{õ}\text{Ý}^3\text{Ñ}\text{á}\text{ë}\text{á}\text{õ}\text{Ã}\text{Û}\text{á}\text{õ}\text{Ý}, \text{Ñ}\text{»}\text{í}\text{Á}\text{Ü}\text{á}^3\text{Ý}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \div\text{á}\text{ë}\text{Ç} \text{í}\text{Ý}^3\text{é}\text{á}\text{õ}\text{Ù}, \text{Ø}^3\cdot\text{Ç}\text{É}\text{Ç} \text{³}\text{ù}\text{ó}^3\text{Ý}\text{á}\text{í} \text{Ü}^3\text{Ý}\text{Á}\text{»}\text{í}\text{Ç} \text{Ã}^3\div\text{³}\text{í}\text{á}\text{õ}\text{Ù}, \text{ë}\text{Ç}\text{Ý}\text{á}\text{õ}\text{ë}\text{Ç}\text{í}:$
- ❖ $\text{Þ}\text{Ý}\text{ã}^3\div\text{á}\text{Õ}\text{Ç} \text{Ç}\text{Ý}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Ý} \text{í}^3\text{ñ}\text{á}\text{Õ} \text{¿} \text{³}\text{é}^3\text{ç}^3\text{ó}\text{Ý}\text{»}\text{É} \text{á}\text{ë}\text{í}\text{ñ}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{í}\text{Ý}^3\text{ë}\text{í}\text{í}\text{ù}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}^a \text{á}\text{Õ}\text{Ý}^3\text{ß}^3\text{ñ}\text{Ç} \text{Ñ}\text{á}^1\text{³}\text{Ë}^3\text{Ë}\text{í} \text{í}^3\text{Ü} \text{í}\text{Ý}^3\text{ë}\text{í}\text{í}\text{ù}, \text{ù}\text{á}\text{õ}\text{Ý}\text{ù}-\text{í}\text{Ý}\text{á}\text{í}^3\text{Û}\text{Ç}\text{Ý} \text{Ñ}\text{á}^1\text{Ç} \text{Ñ}\text{á}^1\text{³}\text{Ë}^3\text{Ë}\text{í}, \text{Ë}\text{»}\text{ó}\text{Ç}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}\text{Ç} \text{í}\text{á}\text{í}\text{ñ}\text{í}\text{í}\text{ù}:$
- ❖ $\text{¶}\text{É}\text{Ë}\text{Ç} \text{ß}^3\text{ñ}\text{Á}\text{á}\text{õ}\text{Ü}\text{Ý}\text{»}\text{ñ}\text{Á} \text{í}^3\text{ñ}\text{á}\text{Õ} \text{»}\text{Ý} \text{Ñ}^3\text{Ý}\cdot\text{»}\text{ó}\text{Ý}\text{»}\text{É} \text{á}^3\text{í}^3\text{Ñ}^3\text{í}^3\text{Ý} \text{¿}\text{ù}\text{ë}\text{í}\text{á}\text{õ}\mu^3\text{ó}\text{Ç}^3\text{Û}\text{Ç}:$

БҮӑ³э³і³Ү " ӗñі³ҮӑӐ³ŪҮҮ Э³Ү·³ñӑӑŪҮ»ñ

- І³ñ× ᐃ³Ū³Ү³і³ñ³і³іӑӑŪ ҮҮіӑӑμ³оҮҮҮ ᐃҮñ³і³Ү³оҮҮ»Эӑӑ ¹»ӑӑӑŪŪ ᐃҮӑӑŪŪŪҮҮҮ " ᐃҮӑӑ»ñі³ӑҮҮҮҮҮ ³ҮЭӑӑӑ³»»ЭҮ »Ү: 'ñӑҮЭӑӑ³½ŪҮҮ " Э³ñҮҮ·ӑӑӑ³½ŪҮҮ ᐃ³Ū³Ү³і ЭҮҮҮӑӑŪ ; БҮӑ³э³і³Ү ᐃӑӑЭӑӑӐ³ŪӑӑҮҮҮ, Үӑӑ ӑ»Э» ІіҮі І³Ū І»ñ³іñ³»ӑӑŪҮҮҮ ҮҮіӑӑμ³оҮҮҮŪҮ ¹»ӑӑӑŪŪᐃ ᐃҮӑӑŪŪŪҮҮҮ:
- ӑҮŪӑ³іҮі ᐃ³Ū³і³ñ·Ү ¹ñ¹Ū³Ү ᐃ»і³ҮҮӑі І³ñӑӑŪ ; ½³ñ·³Ү³Э ᐃ³×³Э³ӑӑӑӑӑŪӑŪӑŪҮҮҮ, ᐃҮӑӑ»ñі»Ү½Ү³, ³ЭҮӐŪҮҮ³, Үӑӑ і³·ӑӑӑҮ ¹ñ¹ӑӑŪҮҮᐃᐃ Э³ñҮҮ·ӑӑӑ³½ŪŪ, ½³ñі»ñ³і³ŪҮҮҮ ᐃҮӑӑӑі»Ү½Ү³, ӑñіҮ І³Ū БҮӑ³эӑӑӑŪӑŪҮҮҮ І³ҮҮ:

ŪŪ³ñ¹³Ūі³Ү³ŪҮҮ Э³Ү·³ñӑӑŪҮ»ñ

- '³ñÓñ іі³Ү·Ү ЭŪμҮ ᐃҮі³ҮҮҮ»ñҮ БñҮ³ҮӑӑŪŪ (ӑӑŪ»ŪҮ ³ҮӑӑӐ³ŪҮҮ Э³Ү·³ñӑӑŪҮ»ñ, Ү»ñ·³Ү·³ŪҮҮҮҮ ³ҮӑӑӐ³ŪҮҮҮ ³ñ³іҮ»ñ І³Ū Ū³ЭҮӑӑñŪ³оҮҮҮҮ»ñ) І³ñӑӑŪ ; ¹Үіі»Э Ү»ñ·³Ү·³ŪҮҮҮҮ ×ҮБŪ³Ү μ³ñÓñ³ӑӑŪŪ І³Ū ӑӑŪ»ŪҮ ³ҮñҮҮ½ŪŪŪҮҮ ӑ³іӑӑŪŪ:

„àõðé´°ðàõø ²Û¼¶²Û²ðàõøÆè òì ¾øêîàõ´²ðÆ²

²Ý½·³Û³óáõÛçó ¹áõñëµ»ñÛ³Ý ¨ ³ñÃÝ³óÛ³Ý ÷áõÉáõÛ ξùáõÝÁ|
÷áË³ñçÝíáõÛ ¿ ³éáõÛ·áõÃÛ³Ûµ, í»ñ³|³Ý·ÝíáõÛ ¿ Å³Û³Ý³|³íáñ
ãñáÃ»½³íáñÛ³Ý »ÝÃ³ñ|í³í ûñ·³ÝÝ»ñç çÝùÝáõñáõÛÝ ·áñíáõÝ»
áõÃÛáõÝÁ: ²ñÃÝ³óÛ³Ý ·áñíÁÝÃ³óÝ ³í³ñííáõÛ ¿
¿ ùëíáõµ³óç³Ûáí, ³ÛëçÝùÝª çÝíáõµ³óçáÝ ÷áÕÁ Ñ»é³óíáõÛ ¿
ßÝã³÷áÕçó: ¾ùëíáõµ³óç³Ý |³³ñ»Éáõ Ñ³Û³ñ Ñçí³Ý¹Á á»íù ¿
ÉçÝç ÉçáíçÝ ³éáõÛ· |³Û ùÝ³í, µ³Ûó á³ßíá³Ý³|³Ý é»ýÉ»ùëÝ»
ñç, çÝãá»ë Ý³¨ ÝÛ³ñ¹³Û³Ý³ÛçÝ Ñ³Õáñ¹³|³ÝáõÃÛ³Ý Éç³ñÃ»ù
í»ñ³|³Ý·ÝíáõÛáí: ¶»ñ³¹³ë»Éç ¿ ¿ ùëíáõµ³óç³Ý |³³ñ»É, »ñµ
Ñçí³Ý¹Á |çë³ùÝ³í íç×³|áõÛ ¿ (Ý³ Ñ»í³·³ÛáõÛ ãç ÑçßáõÛ
çÝíáõµ³óçáÝ ÷áÕç ξíÑ³× ³é|³ÛáõÃÛ³Ý| Û³ëçÝ), çëí
á³ßíá³Ý³|³Ý é»ýÉ»ùëÝ»ñÁ (Û³ëÝ³íáñ³á»ëª Ñ³½Á) í»ñ³|³Ý·Ýí³í »
Ý:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½-³Û³óáõÛÇó Ñ»iá ç ùëiáõµ³óÇ³ÛÇ İ³İ³ñÛ³Ý ã³÷³ÝÇΒÝ»ñÝ »Ý.

- ÐÇİ³Ý¹Á İ³İ³ñáõÛ ç å³ñ½³·áõÛÝ Ññ³Ñ³Ý·Ý»ñÁ (µ³óáõÛ ç ³ãù»ñÁ, óáõÛó ç İ³ÉÇë É»½áõÝ):
- Û³ Ç íÇ×³İÇ ç µ³ñÓñ³óÝ»Éáõ ·ÉáõËÁ İ³Û ë»ÕÛ»Éáõ µÅİÇ Ó»éùÁ:
- Ûñ³ ÇÝùÝáõñáõÛÝ ΒÝã³éáõÃÛáõÝÁ µ³İ³ñ³ ç (³ñİ³ΒÝã³İ³Ý İ³İ³ÉÁ, ΒÝã³éáõÃÛ³Ý Ñ³×³ËáõÃÛáõÝÁ, SaO₂):
- Ð»Ùá¹ÇÝ³ÛÇİ³Ý İ³ÛáõÝ ç:
- ¾ùëiáõµ³óÇ³ İ³İ³ñ»Éáõ Ñ³Û³ñ Ý³Ë ÑÇİ³Ý¹Á å»iù ç ÇÝiáõµ³óÇáÝ ÷áÕáí 1 – 2 ñáå» ΒÝãÇ 100% ÃÃíÍÇÝ: ²ÛÝáõÑ»İ µ»ñ³ÝÇ ËééáãÇ " ΒÝãáõÕÇÝ»ñÇ ë³Ý³óÇ³ÛÇó Ñ»iá ÇÝiáõµ³óÇáÝ ÷áÕÇ Û³ÝÅ»iÁ Ñ»İ ç ÷áíáõÛ " ÷áÕÁ ¹áõñë ç µ»ñiáõÛ ΒÝã³÷áÕÇó: ³ñÓÛ³É İ³İ³ñiáõÛ ç µ»ñ³Ý - ÁÙå³ÝÇ ë³Ý³óÇ³ " ÃÃíÍÇÝ Ý»ñΒÝãáõÛ ³Ûë ³Ý·³Û ³ñ¹»Ý ΒÝã³İ³Ý ¹ÇÛ³İÇ û·ÝáõÃÛ³Ûµ:
- ¾ùëiáõµ³óÇ³ÛÇ Å³Û³Ý³İ " ¹ñ³ÝÇó Ñ»iá İ³ñáÕ »Ý ¹Çii»É áñáΒ µ³ñ¹áõÃÛáõÝ»ñª ΒÝãáõÕÇÝ»ñÇ Ëó³ÝáõÛ, ëİ³ÛáùëÇ å³ñáõÝ³iáõÃÛ³Ý Ñ» İÑáëù ¹»åÇ ΒÝãáõÕÇÝ»ñ, İáíáñ¹ - ÁÙå³Ý³ÛÇÝ ó³í»ñ:

Û/° ²Û¼¶²Ú²òàõø

Î³ñ× ³½¹»óáõÃÛ³Ý ÌáÕáõÃÛ³Ûµ Ý/» ³Ý»ëÃ»İÇİÝ»ñÇ (åñáááyáÉ),
û÷ÇáÇ¹Ý»ñÇ (³Éý»Ýİ³ÝÇÉ, ëáõý»Ýİ³ÝÇÉ, é»ÛÇý»Ýİ³ÝÇÉ) Ì ÛÇáé»
É³ùë³ÝİÝ»ñÇ (ÛÇİ³İáõñÇáõÛ) ý³ñÛ³İáİÇÝ»İÇİ Ì ý³ñÛ³İá¹ÇÝ³ÛÇİ
³é³ÝÓÝ³Ñ³İáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÃáõÛÉ »Ý Ì³ÉÇë ¹ñ³Ýó ã³÷³Û³Ý³İÝ»ñÇ İÇİñáõÛáİ
Ó»éù µ»ñ»É Ñ³ñÃ ÁÝÃ³òù áõÝ»óáÕ ³Ý½·³Û³óáõÛ, áñÇó ¹áõñëµ»ñáõÛÁ İ»
ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÛ ß³İ ³ñ³.:

²ÛëåÇëáİ, Ý/» İáñİáõÛ ¿ ³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÛÁ, áñÇ Å³Û³Ý³İ
µáÉáñ ¹»Õ³ÛÇçáóÝ»ñÁ Ý»ñÛáõİİáõÛ »Ý Ý/» ×³Ý³á³ñÑáİª Ñ³İáõİ ³İİáÛ³İóİ³İ
Ý»ñ³ñİÇã-¹á½³İáñÇ û·ÝáõÃÛ³Ûµ

ÆÝýáõ½Ç³Ý ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõó İ³ñ× Å³Û³Ý³İ ³Ýó Ý»ñÛáõİİáõ ¹»Õ³ÛÇçáóÇ
³½¹»óáõÃÛáõÝÝ Çëá³é İ»ñ³ÝáõÛ ¿ª ¹ñ³ ³½¹»óáõÃÛ³Ý İ³ñ×³İáõÃÛ³Ý Ì ³ñ³.
ù³Ûù³ÛÛ³Ý á³İ×³éáİ:

İ̂Ō̂ÚÆÛ-Đ̂Ō̂àđ̂,â̂İ̂Û ²Û¼Ŧ²Ú²òàđ̂Ø

İ̂»Ō̂³ÛÇÝ - Ñ̂³Ō̂áñ̂¹ã̂³İ̂³Ý İ̂³Û é»·ÇáÝ³ñ̂ (É̂³İ̂. region – ßñç³Ý) ³Ý½·³Û³óáđ̂ÛÁ Ó»éù ĸ
μ»ñ̂íađ̂Û İ̂»Ō̂³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»İ̂Çİ̂Ç (ûñçÝ³İ̂ª ÉÇ¹áİ̂³ÛÇÝ, μáđ̂âÇİ̂³İ̂³ÛÇÝ) Éáđ̂íađ̂ÛÃÇ
áđ̂Ō̂áñ̂¹İ̂³Í Ý»ñ̂Ûáđ̂İ̂³Ý ³ñ̂¹Ûáđ̂Ýùáđ̂Û, áñç Å³Û³Ý³İ̂ Éáđ̂íađ̂ÛÃÁ İ̂»ÝĩñáÝ³Ýáđ̂Û ĸ
ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ óáŌ̂áđ̂ÝÝ»ñç, Ñ̂Ûáđ̂ë³İ̂Ý»ñç İ̂³Û áŌ̂Ýáđ̂Ō̂»Ō̂Ç ³ñ̂Û³İ̂Çİ̂Ý»ñç ßáđ̂ñçÁ:
İ̂»ñçÇÝÝ»ñçë â³ß³ñ̂Û³Ý ³ñ̂¹Ûáđ̂Ýùáđ̂Û ³Ý½·³Û³óíađ̂Û ĸ Û³ñ̂ÛÝÇ ³ÛÝ Ñ̂³İ̂³ÍÁ,
áñÁ ÝÛ³ñ̂¹³Íáñíađ̂Û ĸ ³Ý½·³Û³óİ̂³Í ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ ·áÛ³óáđ̂ÃÛáđ̂ÝÝ»ñái: Đ̂³Ō̂áñ̂¹ã̂³İ̂³Ý
ĸ İ̂áñíađ̂Û ³ÛÝ â³İ̂×³éái, áñ ³Ý½·³Û³óÝáŌ̂ Éáđ̂íađ̂ÛÃÁ, İ̂»ÝĩñáÝ³ÝÉái ÝÛ³ñ̂¹Ç İ̂³Û
ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ óáŌ̂áđ̂ÝÇ ßáđ̂ñçÁ, â³ß³ñ̂áđ̂Û ĸ ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ ·ñ̂·ÇçÇ Ñ̂³Ō̂áñ̂¹áđ̂ÛÝ ³Û¹
Ñ̂³İ̂³Íáđ̂Û: ÀÝ¹ áñáđ̂Û, ¹»Ō̂³ÛÇçáóÁ Ý»ñ̂Ûáđ̂İ̂³Íáđ̂Û ĸ İ̂³ºÛ ÝÛ³ñ̂¹³óáŌ̂áđ̂ÝÇ Û»ç (Ý»
ñ̂ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ), İ̂³ºÛ ¹ñ̂³ ßáđ̂ñçÁ (Ñ̂³ñ̂ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ):

İ̂³ñ̂μ»ñ̂íađ̂Û »Ý İ̂»Ō̂³ÛÇÝ – Ñ̂³Ō̂á¹ã̂³İ̂³Ý ³Ý½·³Û³óÛ³Ý Ñ̂»İ̂³ÛÉ Ó̂»ñ̂Áª

- áŌ̂Ýáđ̂Ō̂»Ō̂³ÛÇÝ,
- ĸâÇ¹áđ̂ñ̂³É,
- ááãáđ̂İ̂³ÛÇÝ,
- ÝÛ³ñ̂¹³ÛÇÝ â³ß³ñ̂áđ̂ÛÝ»ñ̂:

î»Õ³ÛÇÝ-Ñ³Õañ¹ã³|³Ý ³Ý½·³Û³óÛ³Ý μάÉáñ Û»Ãá¹Ý»ñÁ ĪÇñ³é»Éáõ
Ñ³Û³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý áñáβ³ĪÇ á³ñ³¹Çñ Ī³ÝáÝÝ»ñ.

- ❖ »ñ³Ī³ÛÇÝ ÛáõïùÇ ³éĪ³ÛáõÃÛáõÝ,
- ❖ βÝã³é³Ī³Ý û·ÝáõÃÛáõÝ óáõó³μ»ñ»Éáõ Ñ³Û³ñ ³ÝÑñ³Å»βī ÝÛáõÃ»
ñÇ " ÛÇçáóÝ»ñÇ ³éĪ³ÛáõÃÛáõÝ,
- ❖ Ī»Ýë³Ī³Ý Ī³ñ"áñ ýáõÝĪóÇ³Ý»ñÇ ÑëĪáÕáõÃÛáõÝ (¿É»Īñ³ëñ³·Çñ
(¾êΠ), ½ñĪ»ñ³Ī³ÛÇÝ ×ÝβáõÛ (¼Ö), SaO₂),
- ❖ μάÉáñ Ý»ñ³ñĪáõÛÝ»ñÇó ³é³ç " Ý»ñ³ñĪÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÛ á³ñμ»ñ³μ³ñ
á»ïù ¿ Ī³ñ»É ³ëáÇñ³óÇáÝ Ã»ëī,
- ❖ ĪÇñ³éíáõÛ ¿ Ã»ëī-¹»Õ³ã³÷, »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³¹ñ»Ý³ÉÇÝáí,
- ❖ Ý»ñ³ñĪÛ³Ý ³ñ³·áõÃÛáõÝÁ á»ïù ¿ ÉÇÝÇ ¹³Ý¹³Õ (90 íñ.),
- ❖ ³Û»Ý³÷áùñ Ī³ëĪ³ĪÇ ¹»áùáõÛ ³Ý·³Û ³ÝÑñ³Å»βī ¿ ÁÝ¹Ñ³ī»É Ý»
ñ³ñĪáõÛÁ:

S»Õ³ÛÇÝ-Ñ³Õáñ¹ã³İ³Ý ³Ý½·³Û³óÙ³Ý Ñ³İ³óáõóáõÙÝ» ñÝ tu,

- ÇÝý»İóÇ³ÛÇ ûç³Ë Ý»ñ³ñİÙ³Ý İ»ÕáõÙ,
- ·»ñ½·³Û³ÝáõÃÛáõÝ ³Ý»ëÃ»İÇİÇ Ýİ³İÙ³Ùµ,
- Ù³İ³ñ¹»ÉÇáõÃÛ³Ý Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ (Ñ³İ³Ù³İ³ñ¹ÇãÝ»ñáí
µáõÅáõÙ) İ»ÝİñáÝ³İ³Ý á³ß³ñáõÙÝ»ñÇ Å³Û³Ý³İ,
- ãİ³ñ·³íañíaÕ ÑÇåáíaÉ»ÙÇ³, ³Ýİ³ÛáõÝ Ñ»
Ùá¹ÇÝ³ÙÇİ³,
- ßáİ,
- ë»åëÇë,
- ¹»İáÙå»Ýë³óí³İ ëñİ³ÛÇÝ ³Ýµ³İ³ñ³ñáõÃÛáõÝ,
- ÑÇí³Ý¹Ç ó³ÝİáõÃÛáõÝÁ:

ØÇÇ³ÝÏÛ³É ßÕÃ³ÛÇó ĩ³Ēĩ³ª ĩ»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ĩÇĪÝ»ñÁ μ³Á³ÝíaðÙ »Ý »ñíað
 ĒÛμÇ` μ³ñ¹ »Ã»ñÝ»ñÇ (Ī³Ù ĸëÃ»ñÝ»ñÇ) · ³ÛÇ¹Ý»ñÇ: Ð³ñĪ ĸ Ýß»É, áñ í»
 ñáÑÇßÛ³É ÛÇÇ³ÝÏÛ³É ßÕÃ³Ý ĸ³á»ë ³Ý¹ñ³¹³éÝáðÙ ĸ ĩ»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ĩÇĪÇ ³¹/₂¹»
 óáðÃÛ³Ý ĩ³áÕáðÃÛ³Ý ĩñ³:

I. ³ñ¹ »Ã»ñÝ»ñÇ ĒáðÛμª

- Ýáíaĩ³ÛÇÝ (añáĩ³ÛÇÝ, óÇĩáĩ³ÛÇÝ, ëÇÝĩ³ÛÇÝ, ³Ûμáĩ³ÛÇÝ · ³ÛÉÝ),
- Īáĩ³ÛÇÝ,
- ¹ÇĪ³ÛÇÝ (ĩ»ĩñ³ĩ³ÛÇÝ, ³Û»ĩáĩ³ÛÇÝ),
- ùÉáññáĩ³ÛÇÝÁ (Ý»½³ĩ³ÛÇÝ):

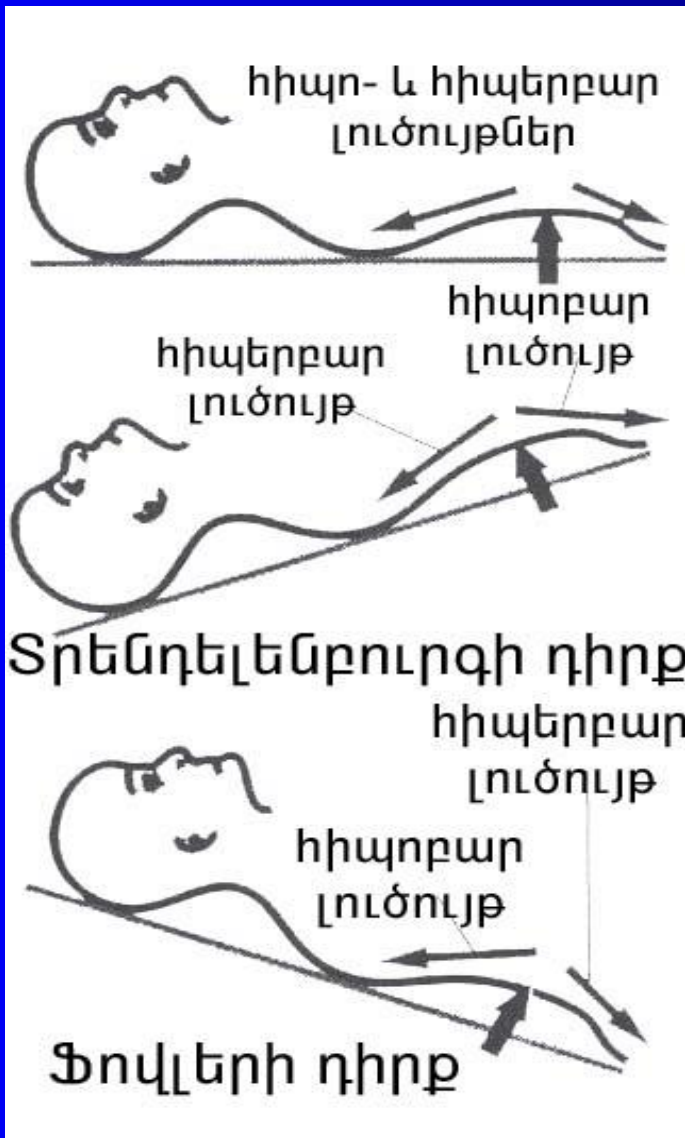
II. ²ÛÇ¹Ý»ñª

- ÉÇ¹áĩ³ÛÇÝ (ùëÇĩ³ÛÇÝ, ùëÇÉáĩ³ÛÇÝ, ùëÇÉá¹áÝĩ, ÉÇ·Ýáĩ³ÛÇÝ, ùĪĩáĩ³ÛÇÝ,
 éáÉĩ³ÛÇÝ, é»ÛÇĩ³ÛÇÝ · ³ÛÉÝ),
- Û»áÇĩ³ĩ³ÛÇÝ (Û»áÇ¹áÝĩ, Û»ĩÇñÇÝ, ëĩ³Ý¹áÝ»ëĩ, ëĩ³Ý¹ÇĪ³ÛÇÝ, Û»áÇĩ³ëĩ»½ÇÝ),
- μáðáÇĩ³ĩ³ÛÇÝ,
- áñÇÉáĩ³ÛÇÝ (ùëÇÉáÝ»ëĩ, óÇĩ³Ý»ëĩ),
- μáðÃ³ÝÇÉÇĩ³ÛÇÝ (Ēáëĩáĩ³ÛÇÝ),
- ĸĩÇ¹áĩ³ÛÇÝ (¹áðñ³Ý»ëĩ),
- ³ñĩÇĪ³ÛÇÝ (áðÉĩñ³ĩ³ÛÇÝ, ë»áĩ³Ý»ëĩ, ³Éý³ĩ³ÛÇÝ, áðμÇëĩ»½ÇÝ),
- éááÇĩ³ĩ³ÛÇÝ (Ý³éááÇÝ):

àÔÛàõÔ°Ô²ÚÆÛ ²Û¼¶²Ú²òàõØ

àÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óÛ³Ý Å³Û³Ý³Í Ì»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ÏÇÌÁ Ý»ñÛáõÌíáõÛ
¿ ³ÝÛÇÇ³á»ë »ÝÃ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ Ì³ñ³Ìùª áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõÏÇ Û»Ç,
ã³ß³ñÛ³Ý »ÝÃ³ñ³ËÝ»Éáí áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³ñÛ³ÏÇÏÝ»ñÁ: °ÝÃ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ
Ì³ñ³Ìùª Ì»Õ³Ï³ÛÏ³Í ¿ ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ ß»ñ³Ç " ÷³÷áõÏ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ ÛÇÇ",
áñÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Í³ÌíáõÛ ¿ áÕÝáõÕ»ÕÁ:

ã³÷³Ñ³ëÝ»ñÇ ßñÇ³ÝáõÛ áÕÝáõÕ»ÕÝ ³Ì³ñ³ÌíáõÛ ¿ ·áí³ÛÇÝ ³é³ÇÇÝ áÕÇ
ë³ÑÛ³ÝáõÛ, ë³Ï³ÛÝ áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ Ì³ñ³Ìùª ß³ñáõÝ³ÌíáõÛ ¿ ÛÇÝã" Ì
ëñµáëÏÇ Û³Ï³ñ¹³ÌÁ: Ûáñ³ÏÇÝÝ»ñÇ áÕÝ³ß³ñÇ ³Ý³íáÛÇ³Ý Ì³ñµ»ñ³íáõÛ ¿
ã³÷³Ñ³ëÝ»ñÇó: Ûñ³Ýó áÕÝáõÕ»ÕÝ ³Ì³ñ³ÌíáõÛ ¿ T₁₂ - L₃ Û³Ï³ñ¹³ÌíáõÛ, áõëÏÇ
Ýñ³Ýó Ûáí áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ááõÝíóÇ³Ý ·»ñ³¹³ë»ÉÇ ¿ Í³Ï³ñ»É L₄ - L₅
Û³Ï³ñ¹³ÌíáõÛ:

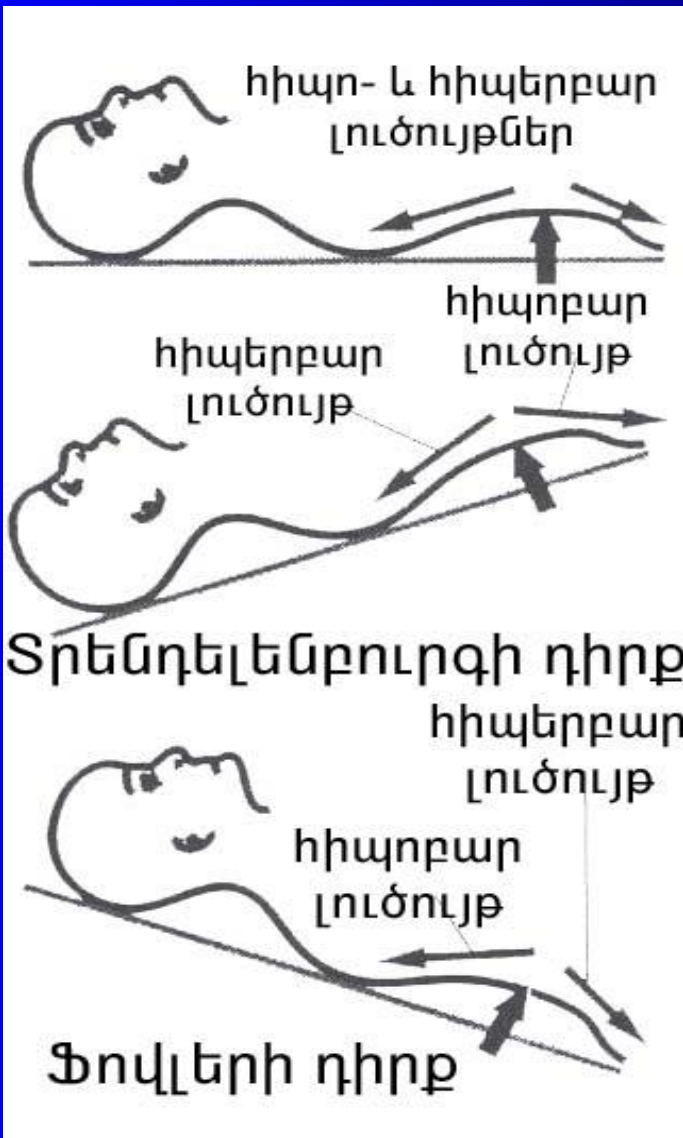
**İ»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»İÇİÇ İ»Õ³µ³ßËáõÙÁ
áõÕ»Õ - áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõİáõÙ:**

²Ý½·³Û³óÙ³Ý ÇÝİ»ÝèÇİáõÃÛáõÝÝ áõ İ»Õ³µ³ßËÙ³Ý
İ³ñ³İùÁ áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óÙ³Ý Æ³Û³Ý³İ İ³Ëİ³İ
¿ İ»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»İÇİÇ ¹»Õ³ã³ψÇó, Ý»ñ³ñİÛ³Ý
³ñ³·áõÃÛáõÝÇó, ÑÇİ³Ý¹Ç ¹ÇñùÇó " ÉáõİáõÙÁÇ İ»
.è³İ³ñ³ñ İßéÇó

ŊŊÕ»Õ-áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõİÇ İ»è³İ³ñ³ñ İßþę
:İ³½ÙáõÙ ¿ 1007

°Ã» İ»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»İÇİÇ " áõÕ»Õ - áÕÝáõÕ»
,Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõİÇ İ»è³İ³ñ³ñ İßÇéÝ»ñÁ Ñ³İ³è³ñ »Ý
:¿ ³á³ ³Ý»ëÃ»İÇİÇ ÉáõİáõÙÁÁ Ç½áµ³ñ

İ»ñçÇÝè Ñ³Û³ñİáõÙ ¿ ýÇ½ÇáÉá·Ç³İ³Ý, è³İ³ÛÝ Ç½áµ³ñ
ÉáõİáõÙÁÇ İ»Õ³µ³ßËáõÙÁ áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõİáõÙ
İ³Ëİ³İ á¿ ÑÇİ³Ý¹Ç ¹ÇñùÇó, Çèİ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ÉÇáİÇÝ
:¿İ³ÝË³İ»è»É ÑÝ³ñ³İáñ ā

ԾՃճաճմ³ñ **ԷաճոճաճՍՍՍՍՍ»նճ** /i»e³i³ñ³ñ iԲՃեԱ
 ÷աճն շ^a 1003 – 1006/, աճՕ»Օ - աՕՍճաճՕ»
 Օ³ՍՃՍ Ց»ՕաճոճաճՍ յ³նՕն³ՍճաճՍ »Ս i»ն:
 էիաճ³մ³ñ ¹ñ³Ս յ³»ԷՃ »նի³ñ »Ս ³½¹աճՍ, յ³Ս
 ՑՃա»նմ³ñ ԷաճոճաճՍՍՍՍ»նճ: ³ն³Ս յ³»
 Օ³մ³ԲԷաճՍԱ i³Էi³i շ ՑՃi³Ս¹Ճ ¹ՃնյՃո, Ճeի
 ³½¹»ոաճՍՍՍՍՍ»նճ ¹³նՕՍ³Է ³Սi³ՍԷ³i»e»
 ԷՃ »Ս:

ԾՃճա»նմ³ñ **ԷաճոճաճՍՍՍՍՍ»նճ** /i»e³i³ñ³ñ iԲՃեԱ
 Ս»i շ աճՕ»Օ - աՕՍճաճՕ»Օ³ՍՃՍ Ց»ՕաճiՃ
 i»e³i³ñ³ñ iԲեՃո/: ³ն³Ս յ³»Օ³մ³ԲԷաճՍԱ
 աՕՍճաճՕ»Օ³ՍՃՍ Ց»ՕաճոճաճՍ i³Էi³i շ
 Օ·աՕաճՍՍ³Ս աճՍՃո ³ ՑՃi³Ս¹Ճ Ս³նՍՍՃ
 ¹ՃնյՃո: °ՍՍ³ն³ԷՍճ¹ՍՍՍ i³ն³i յ³»նՍաճi»
 ԷՃe ¹ñ³Ս յ³»Ս յ³»Օ³i³Սi»Է Ս»նՍաճiՍ³Ս
 Օ·iաճՍ »Ս i»Օ³i³Սi»Է Ս»նՍաճiՍ³Ս
 Ս³i³ñ¹³iՃո ³i»ԷՃ Ս»նՍ:

T₁₀-ζό μ³ñÓñ áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáõÛÝ ³é³ç ζ μ»ñáõÛ.
³ñĩ³Ñ³Ûĩĩ³ ½³ñĩ»ñ³ĩ³ÛÇÝ ÑÇááíáÝÇ³ /áÕÝáõÕ»ÕÇ èçÛá³ĩçĩ ³ÝáÃ³ë»ÕÛÇã
áõÕÇÝ»ñÇ " í»»ĩ³ĩçĩ Ñ³Ý·áõÛóÝ»ñÇ á³ß³ñÛ³u պատճառով/:

²ÕÇùÝ»ñÇ, ÉÛ³ñ¹Ç " »ñÇĩ³ÛÝ»ñÇ ³ÝáÃÝ»ñÇ É³ÛÝ³óÛ³Ý Ñ»ĩ³Ýùáí ³ñÛáõÝÁ
á³Ñ»ëĩ³íáñíáõÛ ζ ò³ñáÕáõÝ³ĩ ³ÝáÃÝ»ñáõÛ, áñÇ á³ĩ×³éáí »ñ³ĩ³ÛÇÝ Ñ»ĩÑáëùÁ
½·³ÉÇáñ»Ý Ýí³½áõÛ ζ: ¼³ñĩ»ñ³ĩ³ÛÇÝ ÑÇááíáÝÇ³ÛÇ ½³ñ·³óáõÛÁ ò³ñ»ÉÇ ζ
ĩ³ÝË»É Ý³Ë³á»ë Ý»ñ³ñĩ»Éáí ÇÝýáõ½ÇáÝ ÛÇçáóÝ»ñ (1000 ÛÉ ÌñÇëĩ³ÉáÇ)
ĩ³Û ζý»¹ñÇÝ (10 -15 Û·, Ý/»):

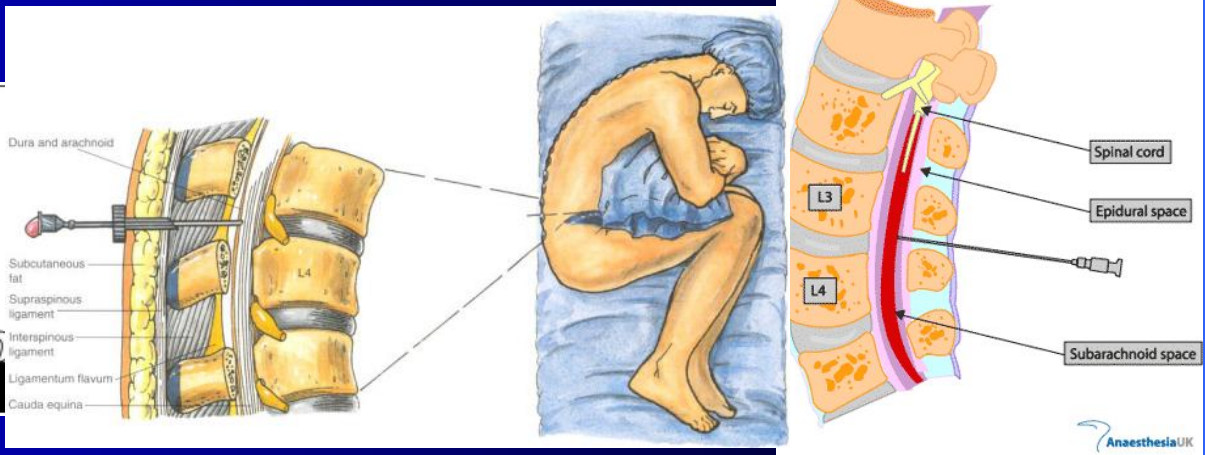
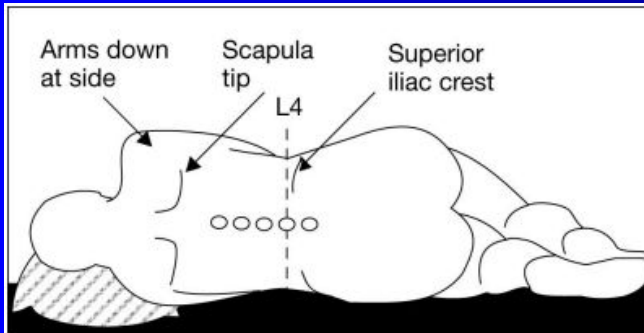
áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óÛ³Ý Á³Û³Ý³ĩ èáíáñ³μ³ñ ó³ĩ³½ñĩÛ³Ý ò»Õ³Û³ëÝ ³í»ÉÇ
Û»Í ζ, ù³Ý ³Ý½·³Û³óÛ³Ý ò³ñ³íùÁ: Բ³ñԱÇã á³ß³ñÛ³Ý Û³ĩ³ñ¹³İÁ ÝáõÛÝá»ë ò»
Õ³ĩ³ÛíáõÛ ζ ½·³Û³ĩ³ÝÇó Ûáí 2 ¹»ñÛ³íáÛ Ý»ñù:

àŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ ³Ÿ½·³Ū³óáŌŪ

òáŌóáŌŪŸ»ñÁ - eíáí³ŸáŌó ó³í ï»Ō³í³Ūí³í ůñ·³ŸŸ»ñÇ " eíáñÇŸ í»ñçáŌŪÁŸ»ñÇ íÇñ³Ñ³í³ŸŸ ŪÇç³ŪíáŌÁŪáŌŸŸ»ñÇ Á³Ū³Ÿ³í, Ū³eŸŸíáñ³á»ë, »ñµ áñ"ç á³í×éáí ³Ÿ½·³Ū³óŪ³Ÿ ³ŪÉ Ū»Áá¹Ÿ» ñÁ ïíŪ³É á³ñ³·³ŪáŌŪ ó³Ÿí³ÉÇ ã»Ÿ:

î»ĒŸÇí³Ÿ

Ø³ŪíÇ ³e»áíÇí ŪŪ³íáŌŪÇó " ááŌŸíŌÇ³ŪÇ í»íáŌŪ ï»Ō³ŪÇŸ ³Ÿ½·³Ū³óáŌŪ í³íñ»ÉáŌó Ñ»íá ï»Ō³¹ñíáŌŪ ç áŌŌ»íŌçã ³e»ŌÁª ÷áñ-ÇŸã ·ÉÉ³ŪÇŸ Á»úáŌÁŪ³Ūµ: ŌÇŪí ï»Ō³¹ñ»ÉáŌ ¹»áúáŌŪ ³ŪŸ ŪŸáŌŪ ç áŌŌŌ ŸÇùeí³íá ŪÇç÷Ū³ŪÇŸ í³á³ŸáŌŪ: ²ŪŸáŌñ»í" áŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ ³e»ŌÁ ³ŸŌí³ŌíáŌŪ ç áŌŌ»íŌçã ³e»ŌÇ ŪÇçáíª ¹³ñŌŪ³É ·ÉÉ³ŪÇŸ Á»úáŌÁŪ³Ūµ, e³í³ŪŸ Ū³ŪíÇ Ÿí³íŪ³Ūµ áŌŌŌ³Ū³Ūó ¹Çñúáí: ²e»ŌÇ ×ÇŪí Ÿ»ñáŌŌŌŪ³Ÿ ¹»áúáŌŪ ½·³ŌíáŌŪ »Ÿ ¹ÇŪ³¹ñáŌÁŪ³Ÿ »ñíáŌ ÷á÷áÉáŌÁŪáŌŸŸ»ñ: ²éçÇŸ ¹ÇŪ³¹ñáŌÁŪáŌŸŸ ½·³ŌíáŌŪ ç ¹» ŌÇŸ í³á³ŸŸ ³ŸŌŸ»ÉÇë, »ñíñáñ¹Áª í³ñíñ áŌŌ»Ō³Á³Ō³ŸŸÁÁ í³í»ÉÇë: ²Ūeá»ë íááí³í ³ŸíŪ³Ÿ ½·³ŌíáŌŪÇó Ñ»íá áŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ ³e»ŌÇ Ū³Ÿ¹ñ»ŸŸÁ Ñ»é³ŌíáŌŪ ç, eíáŌ·íáŌŪ ç áŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ Ñ»ŌáŌíÇ ³ñí³ÑáeùÁ: ²ŪŸáŌñ»í" ³e»ŌÇŸ ŪÇç³ŌíáŌŪ ç ³Ÿ»eÁ»íÇíáí ÉŌí³í Ÿ»ñ³ñíÇãÁ, " ¹»Ō³ŪÇçáŌÁ Ÿ»ñŪáŌíáŌŪ ç áŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ í³ñ³íù: áŌŌ»íŌçã " áŌŸáŌŌ»Ō³ŪÇŸ ³e»ŌŸ»ñÁ ¹áŌñë »Ÿ µ»ñíáŌŪ ŪÇç³Á³Ū³Ÿ³íª áñã»ë Ū»í ³ŪµáŌçáŌÁŪáŌŸ:

Ողնուղեղային անոթայացման բարդությունները

• 0^oYÃ³ñ³EáYáÇ¹³ÛÇÝ և »YÃ³i³ñíñ»Ý³ÛÇÝ i³ñ³iùÇ³YáÃÝ»ñÇ iÝ³eáõÙ.

/²YÑñ³Á»βi ¿ ³e»ÕÝ ³YÛÇç³á»ë ¹áõñë Ñ³Y»É, Ý»ñ³ñiÛ³Y i»iÁ Ûβ³i»É eáÇñiái
ψ³i»É eï»ñÇÉ YÛáõÃái/:

• ¼^oÖ-Ç iñáõï³YíáõÙ.

/á³ið³éÁ áÕYáõÕ»ÕÇ eÇÙá³iÇi³YáÃ³e»ÕÛÇã áõÕÇÝ»ñÇ á³β³ñáõÙÝ ¿: ²ÕÇùÝ»
ñÇ, ÉÛ³ñ³Ç և »ñÇi³ÛÝ»ñÇ ³YáÃÝ»ñÇ É³ÛÝ³óáõÙÝ ³é³ç »Ý μ»ñáõÙ ³ñÛ³Y á³Ñ»
eï³íáñáõÙ i³ñáÕáõÝ³i³YáÃÝ»ñáõÙ, Ýi³½áõÙ ¿ »ñ³i³ÛÇÝ Ñ»iÑáeùÁ: áõëiÇ
Y³Eù³Y áÕYáõÕ»Õ³ÛÇÝ ááõÝióÇ³Y i³i³ñ»ÉÁ Ñ³ñi³íáñ ¿ eïe»É ÇYááõ½ÇáY Ã»
ñ³áÇ³, ³YÑñ³Á»βiáõÃÛ³Y ¹»áàáõÙ Ý»ñ³ñi»É Y³և ¿ý»ñÇÝ i³Û³ñ»Y³ÉÇÝ/

• PÝã³eáõÃÛ³Y ÁYíááõÙ.

/i³YÉ³ñ.»ÉÛ³Y Ñ³Û³ñ ³YÑñ³Á»βi ¿ ճÇβi ÁYíñ»É i»Õ³ÛÇÝ ³Y»eÃ»iÇiÇ¹»Õ³ã³ψÁ,
ճÇβi ¹Çñù³íáñ»É ÑÇi³Y¹ÇÝ, á³iñ³eï áõÝ»Y³É βYááõÕÇÝ»ñÇ ³Yó³Y»ÉÇáõÃÛ³Y
³á³ÑáiÛ³Y ÛÇçáóÝ»ñÁ/

• Â³ñ³E³ÛÇÝ Û»YÇÝ·Çi.

/á³Ñá³Y»É ³e»áiÇi³ÛÇ i³YáYÝ»ñÁ/

• eíáñÇÝ i»ñçáõÛÃÝ»ñÇ á³ñ»½ i³Û³á³ñ³ÉÇã (ÛÇÝãև 1.5 – 2³ÛÇë).

/á³Ñá³Y»É i»EYÇi³i³Y i³YáYÝ»ñÁ/

• ²iY³β³ñÁ YÛ³ñ¹Ç á³ñ³ÉÇã^a βÉáõÃÛ³Y Óuái (3 – 6³ÛÇë):

/á³i³éY»ñÁ^aáõÕ»ÕÇ Ñ³Õ³YÃÝ»ñÇ ·ñ·éáõÙ Ûá¹ái, áñÁ ³e»ÕÇ Ñ»i Y»ñë ¿
Ã³ψ³YóáõÙ Ûá¹Ç ÉáõíáõÛÃái Û³βiÁ Ûβ³i»ÉÇë/

¾äÆ, àõð²È ²Ü¼¶²Ú²òàõØ

àÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³ñÛ³ìÇìÝ»ñÁ ì³ñíñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ ÛÇçáí ¹áõñë »Ý
·³ÉÇë áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ " áÕÝ»ñÇ í»ñÝáëñÇ ÛÇç" ·ìÝíaÕ
ì³ñ³íaõÃÛáõÝ, áñÁ Éóíí ç ß³ñ³íó³ì³Ý " ×³ñå³ÛÇÝ ÑÛáõëí³íùÝ»ñái,
³íß³ÛÇÝ ³ÝáÃÝ»ñái " »ñ³ì³ÛÇÝ ó³Ýóái:

¾åÇ¹áõñ³É ³Ý½·³Û³óÛ³Ý Å³Û³Ý³ì ì»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ìÇìÁ Ý»ñÛáõííaõÛ ç
Ñ»Ýó ³Û¹ ì³ñ³íùÇ Û»ç " Ñ³ëÝáõÛ ÑÇÛÝ³ì³ÝáõÛ Ñ»ìÇÝª ½·³Û³ì³Ý
³ñÛ³ìÇìÝ»ñÇÝ: ²é³ç³ÛÇÝª ß³ñÃÇã ³ñÛ³ìÇìÝ»ñÇ ìñ³ Ýñ³ ³¹½¹»
óáõÃÛáõÝÝ ³ÝÝß³Ý ç " å³ÛÛ³Ý³íañíí ç ¹»Õ³ÛÇçáóÇ ËíaõÃÛ³Ûµ:

¾µÇ¹áõñ³É " å»ñÇ¹áõñ³É µ³é»ñÁ í³·»É »Ý É³ìÇÝ»ñ»Ý dura mater
(ì³ñíñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃ) µ³é»ñÇó. epi- Ýß³Ý³íaõÛ ç í»ñ, peri-ª ßáõñçÁ:

¾äÆ, àõð²È ²Û¼¶²Û²òàõØ

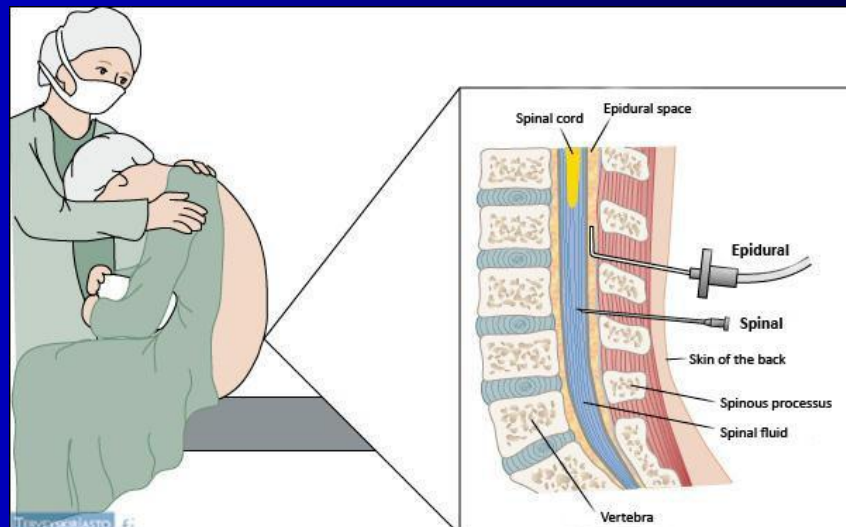
òáõóáõÛÝ»ñÁ

- ❖ Ìñíù³í³Ý¹³İÇ, áñáí³ÝÇ " İáÝùÇ ÈáéáãÇ ùñ·³ÝÝ»ñÇ, ß»ùÇ " ëíáñÇÝ Í»ñçáõÛÁÝ»ñÇ İÇñ³Ñ³í³í³Ý ÛÇç³ÛíáõÃÛáõÝÝ»ñ:
- ❖ İÝÝ¹³μ»ñáõÃÛ³Ý ó³í³½ñİáõÛ:
- ❖ İ³Ýñ áõÕ»İóáÕ ³È³μ³Ý³İ³Ý İÇ×³İÝ»ñ (·ÇñáõÃÛáõÝ, ëñ³ÝáÃ³ÛÇÝ, Ãáù³ÛÇÝ ÑÇí³Ý¹áõÃÛáõÝÝ»ñ, ÉÛ³ñ¹Ç " »ñÇí³ÛÝ»ñÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý È³Ý·³ñáõÛÝ»ñ) áõÝ»óáÕ " Í»ñáõÝ³İ³Ý í³ñÇùÇ ÑÇí³Ý¹Ý»ñÇ İÇñ³Ñ³í³í³Ý ÛÇç³ÛíáõÃÛáõÝÝ»ñ:
- ❖ àñå»ë μ³Õ³¹ñÇãª Ñ³Û³İóí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ İ³Û áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý¹²·³Û³óáõÛÝ»ñÇÝ:
- ❖ àñå»ë ó³í³½ñİÛ³Ý Û»Ãá¹ª İÛ³ÈùÇ ½áõ·³İóí³Í Í³Ýñ íÝ³ëáõÛÝ»ñÇ (İáÕ»ñÇ, İáÝùÇ áëİñ»ñÇ, ëíáñÇÝ Í»ñçáõÛÁÝ»ñÇ İáíñí³ÍùÝ»ñ) Å³Û³Ý³İ:
- ❖ àñå»ë å³Ýİñ»³İÇİÇ, å»ñÇİáÝÇİÇ, ³ÕÇù³ÛÇÝ ³Ý³Ýó³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý, ³ëÃÛ³İÇİ İÇ×³İÇ μάõÅÛ³Ý μ³Õ³¹ñÇã:
- ❖ Ð»İİÇñ³Ñ³í³í³Ý " ùñáÝÇİ³İ³Ý ó³İÇ μάõÅÛ³Ý ÛÇçáó:

3/4AE, àõð²È ²Ü¼¶²Ü²òàõØ

î»ËÝÇİ³Ý

Ø³ΒΙÇ ³è»áτÇİ ÙΒ³İáõÙÇό " İ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáõÙÇό Ñ»İá ááõÝÍóÇ³ÛÇ İ»İÇό Ý»ñáõÕİáõÙ Ç ¼áÇ¹áõñ³É ³è»ÕÁ " ¹³Ý¹³Õ ³é³ç İ³ñíáõÙª ÙÇÝª " ³ÛÝ ýÇùëİÇ ÙÇç÷β³ÛÇÝ İ³ª³ÝáõÙ (Ùáτ 3.5 -5 èÙ, İ³Ëİ³Í ¼ ÑÇİ³Ý¹Ç Ù³ñÙÝÇ ù³ΒÇό): ²ÛÝáõÑ»İ Ù³Ý¹ñ»ÝÁ Ñ»é³óíáõÙ ¼, Çëİ ³è»ÕÁ ÙÇ³óíáõÙ ù¹áí İ³Û ýÇ½ÉáõİáõÙÁáí Éóí³Í 3 – 5 ÙË-³Ýáó Ý»ñ³ñİáÇÝ " β³ñáõÝ³İáõÙ ¹³Ý¹³Õáñ»Ý ³é³ç áõÕÕ»Éª ½áõ·³Ñ»é Á»Ã³İÇ è»ÕÙ»Éáí Ý»ñ³ñİáÇ ÙËáóÇ İñ³: °Ã» ³è»ÕÇ İ³ÛñÁ Ñ³ÛİÝíáõÙ ¼ ¹»ÕÇÝ İ³ª³ÝÇ Ù»ç, ³ª³ Ý»ñ³ñİÇááõÙ á³ñáõÝ³İíáõ ù¹Á İ³Û ÉáõİáõÙÁÁ ÑÝ³ñ³íáñ á¼ ³é³ç ÙÕ»É: àëİñÇÝ ¹»Û ³éÝ»ÉÇè ³è»ÕÁ á»İù ¼ ÷áùñ - ÇÝª áõÕÕ»É ¹»áÇ ·ÉáõËÁ " β³ñáõÝ³İ»É ÙÇÝª " ¹ÇÛ³ñáõÁÛ³Ý ³ÝİÛ³Ý ½·³óáõÙÁ, áñÇ Á³Û³Ý³Í Ý»ñ³ñİÇáÇ ÙËáóÁ Ñ» ΒíáõÁÛ³Ûμ ³é³ç ¼ ·³ÉÇè, " ¹ñ³ á³ñáõÝ³İáõÁÛáõÝÁ ÉóíáõÙ ¼ Ý»ñè. è³ İ³ÛáõÙ ¼ ¼áÇ¹áõñ³É İ³ñ³íáõÁÛ³Ý Ù»ç ·İÝí»Éáõ Ù³èÇÝ: ²Û¹ á³ÑÇÝ Ý»ñ³ñİÇáÝ ³Ýç³İíáõÙ ¼ ³è»ÕÇό " İ»ñçÇÝÇè ÙÇçáí ³Ýóí³óíáõÙ ¼ İ³Á»İñ, áñÁ 3 - 4 èÙ Ëáñ³óÝ»Éáõð Ñ»İá ¼áÇ¹áõñ³É ³è»ÕÁ ¹áõñè ¼ μ» ñíáõÙ, Çëİ İ³Á»İñÝ ³Ûñ³óíáõÙ ¼ Ù³ΒΙÇÝ:

$\frac{3}{4}äÆ, àõð²È²Ü\frac{1}{4}¶²Ú²òàõØ$

³ñ¹áõÃÛáõÝÝ»ñÁ

□ îñíñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ Ã³÷³í³íáõÙ. / $\frac{3}{4}âç¹áõñ³É³è»Õçó áÕÝáõÕ»Õ³ÛçÝ Ñ»Õáõïç$
Ñ»iÑáèùç¹»àùáõÙ³ÝÑñ³Å»βi ç ááõÝíóç³Ý í»ñèlè»É³ÛÉ Û³í³ñ¹³íáõÙ/

□ ¼³ñí»ñ³í³ÛçÝ ÑçááíáÝç³. /Ð³ñí³íáñ ç á³ñ½»É Ñ³í³Ý³í³Ý á³í×³éÁ (³Ý»èÃ»íçïç Û»í¹»
Õ³ã³÷çÝ»ñ³ñíáõÙ, í³ñíñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ Ã³÷³í³íáõÙ), ³ã³Ñáí»É³¹»í³í çÝýáõ½çáÝ
Ã»ñ³ãç³, ³ÝÑñ³Å»βíáõÃÛ³Ý¹»àùáõÙªÝ»ñ³ñí»É çý»¹ñçÝ í³Û³ñ»Ý³ÉçÝ/

□ ²ñÛáõÝ³½»ÕáõÙ · Ñ»Û³íáõÙ³. /ã³Ñã³Ý»É í»ËÝçï³í³Ý í³ÝáÝÝ»ñÁ/

□ þÝã³éáõÃÛ³Ý ÁÝí×áõÙ /²ÝóÝ»É ûÅ³Ý¹³í – Û»Ë³Ýçï³í³Ý βÝã³éáõÃÛ³Ý, ã·»ñ³½³Ýó»É
í»Õ³ÛçÝ³Ý»èÃ»íçïç¹»Õ³ã³÷»ñÁ, Ëáõè³÷»É û÷çáç¹Ý»ñç íçñ³éáõÙçó/

□ Ø³βiç ùáñ /ÐçÛÝ³í³ÝáõÙ¹çííáõÙ ç çâç¹áõñ³É í³ñ³íù³í»Éç ù³Ý 5 Û· ÛáñýçÝÝ»
ñÛáõí»Éçè, í»Õ³ÛçÝ³Ý»èÃ»íçïç·»ñ¹á½³íáñáõÙ/

□ Å³ñ³Ë³ÛçÝ çâç¹áõñçí. /ã³Ñã³Ý»É³è»áíçï³Ûç í³ÝáÝÝ»ñÁ/

äâäöí²ÚÆÜ ²Ü¼¶²Ú²òàø

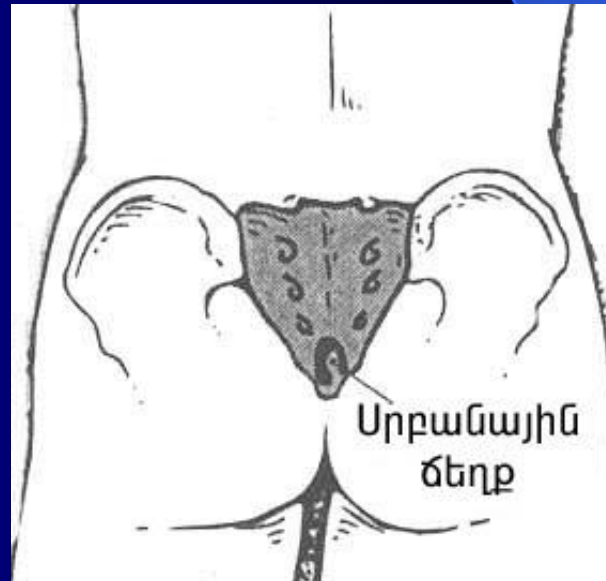
- ❖ ¾áÇ¹áðñ³É ð³ñ³íù ð³ñ»ÉÇ ¿ Úáðíù ·áñí»É Ý³· Ò»çùÇ ëíáñÇÝ Ñ³íí³íaðÙ ·íÝíaÕ ëñµáëíñ³ÚÇÝ µ³óí³íùÇó: ²Úëí»ÕÇó ð³ñ³í³í Ý»ñ³ñíaðÙÁ ÝáðÙÝá»ë ³é³ç³óÝáðÙ ¿ ¿áÇ¹áðñ³É á³ß³ñáðÙ, ë³í³ÚÝ áñáí³ÚÝÇ Ò³í³ñ¹íÇÝ Ñ³ëÝ»Éáð Ñ³Ú³ñ ³ÚÝ á³Ñ³ÝçáðÙ ¿ ð³»Õ³ÚÇÝ ³Ý»ëÃ»íÇíÇ Ò»í ð³í³É:
- ❖ äääáðí³ÚÇÝ ³Ý½·³Ú³óáðÙÁ hwɔwɥ ɥɥɥwɥɥɥɥɥ ɛ Ò³Ýí³µáðÁáðÃÚáðÝáðÙ: ²Úë Ò»Ãá¹Ç Á³Ú³Ý³í Ñ³ñí³íañ ¿ Èáðë³÷»É ð³Ã»í»ñÇ ð³»Õ³¹ñáðÙÇó, ù³ÝÇ áñ ááðÝíóÇ³ÚÇ ð³íÁ Úáí ¿ Ñ³»í³ÝóùÇÝ:
- ❖ á³÷³Ñ³ëÝ»ñÇ ð³ñç³ÝáðÙ ³Úë Ò»Ãá¹ÇÝ ¹áðñë ¿ ÒÕ»É ·áí³ÚÇÝ ¿áÇ¹áðñ³É ³Ý½·³Ú³óáðÙÁ, ù³ÝÇ áñ ³ÚÝ á³Ñ³ÝçáðÙ ¿ ³í»ÉÇ ùçá ð³í³Éáí ³Ý»ëÃ»íÇí · ÑÝ³ñ³íañáðÃÚáðÝ ¿ ð³ÉÇë ð³Ã»í³íañ»Éáð ¿áÇ¹áðñ³É ð³ñ³íùÁ:

íaÕÙÝ³íÇ ³½¹»óáðÃÚáðÝÝ»ñÁª

- ✓ áðÝáðÕ»Õ³ÚÇÝ á³ß³ñáðÙ,
 - ✓ Ñ³»Úá¹ÇÝ³ÚÇí³ÚÇ È³Ý·³ñáðÙÝ»ñª
- 8 - 10 ð³ñ»í³ÝÇó Ñ³íá:

³ñ¹áðÃÚáðÝÝ»ñÁª

- ³ÝáÃÇ íÝ³ëáðÙ,
- ð³ñíñ»Ýáð íÝ³ëáðÙ,
- Ý»ñáëíñ³ÚÇÝ Ý»ñ³ñíaðÙ:

Անեսթեզիոլոգի Նախավիրահատական Ձևնուն

Ա. Ա. Հ. _____ Տարիքը _____ Հ.Պ.№ _____

Սեռը _____ Զաշը _____ Հասակը _____ Մարմնի կառ. _____ Արյան խումբը _____

Ախտորոշումը _____ Վիրահատությունը _____

Անհետաձգելի Ծրագրավորված Վիրաբույժ _____ Վիր. օրը _____

Օբյեկտիվ քննություն

Գիտակցությունը _____ Մաշկը և տես. լորձաթաղ. _____

Սիրտանոթային համակարգ **ԶՃ** _____ մմ.սս **ՍԿՀ** _____ գ/ր Երակներ _____

ԷՍԳ և **ԷխոՍԳ** _____ Բանի աստիճանավանդակ կարող է բարձրանալ _____

Գանգատներ՝ _____

(ցավ, հեղ, սրտային նույա, աղմուկ, անբավարարություն [հեղձուկ կրծքավանդակում], բարձր **ԶՃ**, այտուցներ)

(շունտ, ստենտ, փական, տեղադրված սարքեր, պրոթեզներ [մետաղական, բնանյութից])

Շնչական համակարգ _____ Շնչ. հաճ. _____

(վերջերս տարած մրսածություն, գրիպ, հազ, բրոնխիտ, ԽՕՔ, ասթմա, տուբերկուլոզ)

Նյարդամկանային համակարգ _____

(ցնցումներ, էպիլեպսիա, սահմանափակ շարժումներ, ուժի անկում, հիշողության խնդիրներ)

Այլ օրգան համակարգեր _____

Ուղեկցող հիվանդություններ _____

Բերանի խոռոչ _____ **Mallampati I II III IV**

(փշրված կամ թույլ ատամներ, ատամնապրոտեզներ, բերանի բացվածքի, կլման ակտի խնդիրներ)

Ստացած բուժում _____
(ասպիրին, ինհալերներ, ստերոիդներ, սննդային հավելումները, դեղաբույսեր, ռադիո, ճառագայթային կամ քիմիոթերապիա)

Լաբորատոր հետազոտություններ _____

Անամնեզ

Ալերգիա և ռեակցիայի տիպը _____

Վիրաբուժական _____

Անզգայացման բարդություններ _____
(սրտխառնոց/փսխում, չարորակ հիպերթերմիա, քնքոտություն, անգիտակից վիճակ, դժվարաշնչություն)

Կրած հիվանդություններ _____

Վնասակար սովորություններ՝ ծխախոտ _____ ալկոհոլ _____ թմրանյութ _____

Հատուկ նշումներ _____
(երկարատև արյունահոսություն, անեմիա, լեյկեմիա, թրոմբոզ, օնմատոիդ արթրիտ, հիպո-, հիպերթիրեոզ, մենոպաուզա)

Անհրաժեշտ կոնսուլտացիաներ _____

Անզգայացման ռիսկը ըստ **ASA**

I	II	III	IV	V	E
---	----	-----	----	---	---

Անեսթեզիոլոգ _____ “ ” _____ Թ.

ԱՐԹՆԱՅՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

1	SpO ₂ -ն առանց O ₂ -ի 10 րոպե անց	< 95 %		
		> 95 %		
2	Հետվիրահատական ցավ ՈՍՀՑ-ի ներմուծում վիրահատությունից հետո	VAS > 3սմ		
		VAS < 3սմ		
		այո / ոչ		
3	Գիտակցությունը	արթուն է կամ հեշտ է արթնանում		
	Սեղացիա	քնած է կամ դժվար է արթնանում		
		այո / ոչ		
4	Ստորին վերջույթների շարժունությունը	նորմալ		
		սահմանափակ		
5	Ջարկերակային ճնշումը	< ելային արժեքից		
		> ելային արժեքից		
6	Ջերմություն	< 36°C		
		> 36°C		
7	Սրտխառնոց- փսխում	չկա կամ քիչ է		
		առկա է կամ բուժման ենթակա		
8	Սրտի կծկումների հաճախությունը	< ելային արժեքից		
		> ելային արժեքից		
9	Շնչառություն	նորմալ, հազում է հեշտությամբ		
	Օժանդակ- մեխանիկական շնչառություն	դիսպնոէ, հազն անհնար է, ապնոէ		
		այո / ոչ		
10	Դող, սարսուռ	այո / ոչ		
11	Արյունահոսության նշաններ	չկա		
		կասկածելի է կամ ակնհայտ		
12	Դիրտեզը	արեկվատ		
		ըչ արեկվատ- օլիգուրիա, անուրիա		
13	Մակերեսային երակների լարվածությունը	այո / ոչ		
14	Այլ			

Glasgow Coma Scale

Best eye response (E)	Spontaneous – open with blinking at baseline	4
	Opens to verbal command, speech, or shout	3
	Opens to pain, not applied to face	2
	None	1
Best verbal response (V)	Oriented	5
	Confused conversation, but able to answer questions	4
	Inappropriate responses, words discernible	3
	Incomprehensible speech	2
	None	1
Best motor response (M)	Obeys commands for movement	6
	Purposeful movement to painful stimulus	5
	Withdraws from pain	4
	Abnormal (spastic) flexion, decorticate posture	3
	Extensor (rigid) response, decerebrate posture	2
	None	1

Paí

PaíÁ ðñÛ³Ý ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý äáõñ ³Ýµ³í³ñ³ñáõÃÛ³Ý Ñ»í³³Ýùáí
½³ñ·³óáÕ ûñ·³ÝÝ»ñç »ñí³ñ³í· Ñçááá»ñýáõ½ç³Ý · ÑÛáõëí³ùÝ»ñç
ÃÃí³íÝ³ÛçÝ ù³ÕóÝ ç, áñç ³ñ¹ÛáõÝùáõÛ Ë³Ý·³ñíaõÛ ç µçççÝ»ñç ·
ûñ·³ÝÝ»ñç Ì»Ýë³·áñíaõÝ»áõÃÛáõÝÁ:

Đçááí»Ý½ç³Ý · ÌáÉ³áëÁ ßáíçó í³ñµ»ñíaõÛ »Ý Ýñ³Ýáí, áñ ¹ñ³Ýó
Å³Û³Ý³í µçççÝ»ñç Ì»Ýë³·áñíaõÝ»áõÃÛáõÝÁ áç Ë³Ý·³ñíaõÛ, áÝ³Û³í »
ñ»ù ¹»áù»ñáõÛ çÉ ¹çííaõÛ ç ½³ñí»ñ³í³ÛçÝ ×ÝßÛ³Ý ³ÝíaõÛ:

Àëí ½³ñ·³óÛ³Ý á³í×³éçª ßáí»ñÁ ÉçÝáõÛ »Ý

- ✓ ÑçááíaÉ»Ûçí,
- ✓ Ì³ñ¹çá·»Ý,
- ✓ ³Ý³ýçÉ³íçí,
- ✓ Ý»Ûñá·»Ý
- ✓ ë»áíçí:

ΡαϊϚ Ἰάñáβ ³Ëĩ³ÝϚβÝ»ñÝ »Ýª

- Ñ³×³Ë³ĩϚ, ÆáõÛÉ ³ÝáÃ³½³ñĩÁ (> 100/ñáå.),
- ÑϚåáĩáÝϚ³Ý (ëϚëĩáÉϚĩ ¼Ö < 100 ÛÛ ëÝ¹. ëÛ.),
- Ñ³×³Ë³βÝãáõÃÛáõÝÁ (> 30 βÝã³ĩ³Ý ³ĩ/ñáå»áõÛ),
- ûÉϚ·áõñϚ³Ý (< 30 ÛÉ/Å),
- ·Ϛĩ³ĩóáõÃÛ³Ý Ë³Ý·³ñáõÛÁ (ÛÃ³·ÝáõÛ, ĩáÛ³ ĩ³Û ·» ñ·ñ·éĩ³íaõÃÛáõÝ):